VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68
THỨ SÁU
30.5.2025 (4.5 Ất Tỵ)
Số 65 (4199)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM:

Xem xét xử lý trách nhiệm khi nhiệm vụ không hoàn thành

[3]

BỘ VHTTDL YÊU CẦU:

Rà soát, đánh giá và tăng cường bảo vệ bảo vật quốc gia

[8+9]

Du khách tham quan Điện Thái Hòa sau khi xảy ra sự cố hy hữu — Ảnh: SƠN THÙY

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

CÁN BỘ, CÔNG CHỨC PHẢI CHUYỂN NƠI LÀM VIỆC KHI SÁP NHẬP:

Nên hướng dẫn việc hỗ trợ

● **ThS, luật gia PHẠM VĂN CHUNG**

Hiện nay, nhiều tỉnh, thành phố thuộc diện phải sáp nhập đang khẩn trương lên kế hoạch cụ thể, chi tiết chuẩn bị cho việc sáp nhập. Trong đó, kế hoạch phương án về bố trí nơi làm việc, nơi ăn ở, đi lại... cho cán bộ, công chức, người lao động khi đến làm việc tại tỉnh, thành mới là vấn đề được nhiều người quan tâm, thậm chí tranh luận, bàn bạc sôi nổi. Đặc biệt là việc đề xuất các mức hỗ trợ tiền thuê nhà ở, phương tiện đi lại, sinh hoạt và thời gian thực hiện... **(Xem tiếp trang 2)**

Về Bình Sơn nghe chuyện ông Binh hiến "đất vàng" xây nhà văn hóa

[5]

CÔNG TY TNHH BIỂU DIỄN NGHỆ THUẬT LÊ SƠN QUẢNG CÁO MẠO DANH LIÊN ĐOÀN XIẾC VIỆT NAM:

Phải xử nghiêm để bảo vệ thương hiệu nghệ thuật chân chính

[10]

Trả lại cho em tiếng nói, nụ cười…

[4]

Hoàn thiện Đề án phát triển huyện đảo Lý Sơn thành trung tâm du lịch biển đảo

Văn phòng Chính phủ vừa có văn bản số 4746/VPCP-KGVX truyền đạt ý kiến của Phó Thủ tướng Mai Văn Chính về Đề án phát triển huyện đảo Lý Sơn thành trung tâm du lịch biển đảo đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045. Xét kiến nghị của UBND tỉnh Quảng Ngãi tại Tờ trình số 83/TTr-UBND về việc phê duyệt "Đề án phát triển huyện đảo Lý Sơn thành trung tâm du lịch biển đảo đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045", Phó Thủ tướng Mai Văn Chính giao UBND tỉnh Quảng Ngãi lấy ý kiến các Bộ: Quốc phòng, Nông nghiệp và Môi trường đối với dự thảo Đề án.

Trên cơ sở đó, tiếp thu đầy đủ các ý kiến hợp lý của các Bộ, cơ quan liên quan để hoàn thiện và phê duyệt Đề án theo thẩm quyền, chịu trách nhiệm toàn diện trước pháp luật về nội dung của Đề án sau khi hoàn thiện; bảo đảm bám sát các mục tiêu, định hướng phát triển trong Quy hoạch tỉnh Quảng Ngãi thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050 (Quyết định số 1456/QĐ-TTg ngày 22.11.2023), phù hợp, đồng bộ với định hướng phát triển trên địa bàn đảo Lý Sơn trong các quy hoạch cấp quốc gia, quy hoạch ngành có liên quan đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt.

UBND Quảng Ngãi chủ trì, phối hợp với Bộ VHTTDL và các cơ quan liên quan chủ động xây dựng kế hoạch và triển khai thực hiện Đề án theo quy định của pháp luật, bảo đảm chất lượng, hiệu quả, không để xảy ra tiêu cực, thất thoát, lãng phí; đặc biệt lưu ý các vấn đề về quốc phòng, an ninh, bảo vệ tài nguyên và môi trường biển đảo, phát triển bền vững; kịp thời báo cáo cấp có thẩm quyền đối với những vấn đề phát sinh, vượt thẩm quyền. Các Bộ: VHTTDL; Tài chính; Nông nghiệp và Môi trường; Quốc phòng theo chức năng, nhiệm vụ được giao hướng dẫn, phối hợp chặt chẽ với UBND tỉnh Quảng Ngãi trong quá trình hoàn thiện và tổ chức triển khai thực hiện Đề án.

T.SƯƠNG

Hợp nhất, thành lập Bảo tàng Nghệ An - Xô Viết Nghệ Tĩnh

UBND tỉnh Nghệ An vừa ban hành quyết định thành lập Bảo tàng Nghệ An - Xô Viết Nghệ Tĩnh trên cơ sở hợp nhất Bảo tàng Nghệ An và Bảo tàng Xô Viết Nghệ Tĩnh. Bảo tàng Nghệ An - Xô Viết Nghệ Tĩnh là đơn vị sự nghiệp công lập trực thuộc Sở VHTTDL tỉnh Nghệ An, được thành lập trên cơ sở hợp nhất hai bảo tàng đầu ngành của tỉnh.

Bảo tàng có chức năng nghiên cứu khoa học; sưu tầm, kiểm kê, bảo quản, trưng bày tư liệu, hiện vật và giới thiệu di sản văn hóa phi vật thể; đồng thời thực hiện công tác giáo dục truyền thống lịch sử, văn hóa tỉnh Nghệ An và phong trào Xô Viết Nghệ Tĩnh. Ngoài ra, bảo tàng còn tổ chức các hoạt động dịch vụ phù hợp theo quy định của pháp luật. Bảo tàng Nghệ An - Xô Viết Nghệ Tĩnh có tư cách pháp nhân, con dấu và tài khoản riêng; chịu sự quản lý toàn diện của Sở VHTTDL tỉnh Nghệ An, đồng thời chịu sự hướng dẫn, kiểm tra về chuyên môn, nghiệp vụ của Bộ VHTTDL. Trụ sở bảo tàng đặt tại số 7 và số 10 đường Đào Tấn, phường Cửa Nam, TP Vinh. Giai đoạn đầu sau khi hợp nhất, bảo tàng có tổng cộng 37 viên chức, hưởng lương từ ngân sách nhà nước.

Việc hợp nhất được kỳ vọng sẽ góp phần nâng cao hiệu quả bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa vật thể, phi vật thể của Nghệ An, đồng thời lan tỏa sâu rộng tinh thần yêu nước và truyền thống cách mạng đến các thế hệ hôm nay.

PHẠM NGÂN

Phát hiện thuốc trị hen suyễn chỉ đạt 6,3% hàm lượng

Ngày 29.5, Cục Quản lý Dược (Bộ Y tế) thông báo phát hiện thuốc giả Theophylline Extended Release Tablets 200 mg, một loại thuốc điều trị hen suyễn chỉ đạt 6,3% hàm lượng ghi trên nhãn sau khi Trung tâm kiểm nghiệm thuốc, mỹ phẩm, thực phẩm Hà Nội có kết quả kiểm tra mẫu sản phẩm lấy tại nhà thuốc An An ở phường Kiến Hưng, quận Hà Đông.

Nhãn thuốc ghi Theophylline Extended Release Tablets 200 mg (Theophylin 200 mg), số lô 21127, ngày sản xuất 26.2.2022 và hạn dùng 26.2.2026, nơi sản xuất Pharmacy Laboratories Plus. Nhãn sản phẩm không có thông tin về số giấy đăng ký lưu hành, số giấy phép nhập khẩu, cơ sở nhập khẩu. Kết quả kiểm nghiệm cho thấy chỉ tiêu định lượng Theophylin chỉ đạt 6,3% so với hàm lượng ghi trên nhãn. Cục Quản lý Dược đề nghị Sở Y tế các địa phương kiểm tra, truy tìm nguồn gốc thuốc giả trên, đồng thời, các trung tâm kiểm nghiệm lấy mẫu, kiểm tra chất lượng thuốc lưu hành đối với thuốc có nguy cơ bị làm giả hoặc kém chất lượng.

Để đảm bảo an toàn cho người sử dụng, Cục Quản lý Dược đề nghị Sở Y tế TP Hà Nội phối hợp công an, quản lý thị trường và các cơ quan chức năng kiểm tra nhà thuốc An An, truy tìm nguồn gốc lô sản phẩm có thông tin như trên và xử lý. Các cơ sở kinh doanh, sử dụng thuốc và người dân được khuyến cáo không mua bán, dùng sản phẩm trên, báo cơ quan chức năng nếu phát hiện dấu hiệu nghi ngờ thuốc giả, thuốc không rõ nguồn gốc.

P.V

Nên hướng dẫn...

(Tiếp theo trang 1)

Vấn đề mà chúng tôi muốn đề cập ở đây chính là việc nhiều tỉnh, thành phố đưa ra những mức đề xuất hỗ trợ rất khác nhau, theo đó mức chênh lệch lại khá lớn và khoảng thời gian hỗ trợ cũng không giống nhau. Điều này đã, đang gây ra nhiều tranh luận, bàn tán, thậm chí còn "so bì" về mức hỗ trợ, chế độ, chính sách hỗ trợ giữa nhiều tỉnh, thành phố, từ đó tạo ra dư luận xã hội không tốt, ảnh hưởng đến tâm lý của cán bộ, công chức, người lao động. Mặt khác, đây là những khoản chi mới phát sinh, chưa có tiền lệ. Do đó, cơ quan chức năng cần sớm hướng dẫn cụ thể, chi tiết, phù hợp với điều kiện thực tế, đặc điểm tình hình, giao thông đi lại ở các địa phương thuận lợi hay khó khăn.

Ngoài việc hướng dẫn các khoản chi, mức chi mới phát sinh thì cơ quan chức năng cũng cần bổ sung các chính sách, chế độ ưu đãi kịp thời. Ví dụ, sửa đổi, bổ sung quy định về việc cán bộ nhà ở xa đến công tác tại trung tâm hành chính mới thì thuộc đối tượng được ưu tiên mua nhà ở xã hội, được cấp đất làm nhà ở, được vay ưu đãi để mua phương tiện đi lại...

Vì vậy, cơ quan có thẩm quyền ở Trung ương, cụ thể là các Bộ Tài chính, Xây dựng và các Bộ, ngành liên quan cần có hướng dẫn cụ thể khi thực hiện sáp nhập tỉnh, thành. Theo đó, cần có quy định về mức hỗ trợ thuê nhà ở, tiền tàu xe đi lại, hỗ trợ một khoản giai đoạn đầu do di chuyển đến nơi ở mới, hỗ trợ sinh hoạt... với một mức chi thống nhất hoặc khung hỗ trợ phù hợp để các địa phương lựa chọn, áp dụng.

Như vậy, khi đó các địa phương sẽ có cơ sở pháp lý để ban hành các chế độ, chính sách hỗ trợ đối với cán bộ, công chức, người lao động; vừa đảm bảo việc thực hiện chính sách hỗ trợ thống nhất, công bằng, nhất là không quá chênh lệch giữa các địa phương sẽ gây ra các tác động tiêu cực, tâm lý "so bì" không đáng có.

Đồng thời, việc thực hiện chế độ hỗ trợ công bằng, hợp lý sẽ giúp cán bộ, công chức yên tâm công tác, tận tụy làm việc, cống hiến nhiều hơn cho địa phương, đất nước. Đây cũng là chính sách trọng dụng nhân tài, và đó không chỉ giữ người tài tiếp tục làm việc mà còn góp phần thu hút người tài vào làm việc trong các cơ quan nhà nước, hệ thống chính trị.■

Truyền thông chính sách về xây dựng Nghị định quy định về phát hành, phổ biến phim

Bộ VHTTDL vừa có Quyết định số 1562/QĐ-BVHTTDL về việc ban hành Kế hoạch Tổ chức truyền thông chính sách có tác động lớn đến xã hội trong quá trình xây dựng Nghị định quy định về phát hành, phổ biến phim phục vụ nhiệm vụ chính trị.

Tổ chức truyền thông chính sách có tác động lớn đến xã hội trong quá trình xây dựng Nghị định quy định về phát hành, phổ biến phim phục vụ nhiệm vụ chính trị được thực hiện nhằm xây dựng và hoàn thành Kế hoạch triển khai hoạt động truyền thông chính sách có tác động lớn đến xã hội trong quá trình xây dựng Nghị định quy định về phát hành, phổ biến phim phục vụ nhiệm vụ chính trị (sau đây gọi tắt là Nghị định). 100% chính sách có tác động lớn đến xã hội, các nội dung và sự kiện liên quan đến quá trình xây dựng Nghị định được tổ chức truyền thông từ khi lấy ý kiến đến khi thông qua và ban hành. Tạo cơ chế để các cơ quan, tổ chức, cá nhân tham gia góp ý trong quá trình xây dựng dự thảo Nghị định.

Nội dung thực hiện bao gồm: Xây dựng tài liệu truyền thông để đăng tải trên Cổng Thông tin điện tử của Chính phủ, Cổng Thông tin điện tử BVHTTDL, Cổng Thông tin điện tử phổ biến, giáo dục pháp luật quốc gia và cung cấp cho các cơ quan thông tin, báo chí phục vụ hoạt động truyền thông dự thảo chính sách; Tổ chức triển khai các hình thức truyền thông về dự thảo Nghị định… Theo đó, Bộ VHTTDL giao cho Cục Điện ảnh chủ trì, phối hợp với Vụ Pháp chế, Báo *Văn Hóa*, Tạp chí *Văn hóa Nghệ thuật*, Trung tâm Chuyển đổi số Văn hóa, Thể thao và Du lịch thực hiện.

Bộ VHTTDL yêu cầu việc tổ chức truyền thông chính sách trong quá trình xây dựng Nghị định phải đảm bảo đúng quy định của pháp luật hiện hành, hiệu quả và theo sát quá trình thực hiện. Nội dung truyền thông chính sách trong quá trình xây dựng dự thảo Nghị định bảo đảm đầy đủ, ngắn gọn, dễ hiểu, hình thức phong phú, sinh động. Xác định cụ thể nội dung công việc, tiến độ, trách nhiệm chủ trì, phối hợp của các cơ quan, đơn vị có liên quan trong việc triển khai Kế hoạch.

P.V

Tổ chức lớp đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ về đánh giá tác động di sản

Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hoàng Đạo Cương vừa ký Quyết định số 1567/QĐ-BVHTTDL về việc tổ chức Lớp đào tạo, bồi dưỡng, tập huấn nâng cao nhận thức và kiến thức chuyên môn nghiệp vụ về đánh giá tác động di sản: Kinh nghiệm và thực tiễn từ hoạt động bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử, văn hóa, danh lam thắng cảnh ở Việt Nam.

Lớp đào tạo, bồi dưỡng, tập huấn được tổ chức nhằm nâng cao chất lượng nguồn nhân lực cho đội ngũ cán bộ trong ngành về kiến thức chuyên môn, nghiệp vụ về đánh giá tác động di sản. Thông qua các buổi đào tạo, các cán bộ sẽ được chia sẻ kinh nghiệm trong công tác quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị di tích lịch sử, văn hóa, danh lam thắng cảnh ở Việt Nam, tạo điều kiện để đội ngũ công chức, viên chức trực tiếp làm công tác quản lý di tích lịch sử, văn hóa, danh lam thắng cảnh tại các Sở VHTTDL, Sở VHTT, các Ban quản lý di tích và bảo tàng cũng như cán bộ quản lý di sản văn hóa ở địa phương được trao đổi kinh nghiệm, tăng cường sự phối hợp, liên kết chặt chẽ trong công tác chuyên môn, nghiệp vụ.

Lớp dự kiến được tổ chức trong 3 ngày trong quý II hoặc quý III năm 2025 tại TP Điện Biên Phủ với số lượng dự kiến khoảng 150 người gồm Đại diện Văn phòng UNESCO tại Hà Nội; Đại diện diện các bảo tàng, di tích, viện nghiên cứu trực thuộc Bộ; Phòng Di sản văn hóa, Phòng Quản lý văn hóa, Sở VHTTDL, Sở VHTT các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương; Bảo tàng, Ban, Trung tâm Quản lý di tích trên cả nước; Đại diện các tổ chức, đơn vị có liên quan...

LÂM SƠN

TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM:

Xem xét xử lý trách nhiệm khi nhiệm vụ không hoàn thành

Để thực hiện thắng lợi các mục tiêu đã đề ra trong Nghị quyết số 57-NQ/TW, nhất là trong năm 2025 và những năm tiếp theo, Tổng Bí thư Tô Lâm yêu cầu, trước hết tập trung thực hiện hoàn thành các mục tiêu đề ra. Qua báo cáo của Cơ quan Thường trực, các Bộ, cơ quan, địa phương vẫn còn 65 nhiệm vụ quá hạn chưa hoàn thành. Đây là điểm nghẽn cần tập trung chỉ đạo, tháo gỡ ngay trong tháng 6.

Tổng Bí thư Tô Lâm phát biểu chỉ đạo tại phiên họp — Ảnh: NGUYỄN HOÀNG

Sáng qua 29.5, tại Văn phòng Trung ương Đảng, Tổng Bí thư Tô Lâm, Trưởng ban Chỉ đạo Trung ương về phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số đã chủ trì phiên họp của Thường trực Ban Chỉ đạo.

Phát biểu kết luận phiên họp, thay mặt Ban Chỉ đạo Trung ương, Tổng Bí thư Tô Lâm đánh giá cao nội dung báo cáo của Cơ quan Thường trực rất khách quan, công tâm, thẳng thắn về những vấn đề hạn chế, tồn tại, điểm nghẽn đối với việc phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số; nêu lên kiến nghị về các giải pháp cụ thể theo các nhóm trụ cột của Nghị quyết 57-NQ/TW để Thường trực Ban Chỉ đạo kịp thời chỉ đạo tháo gỡ.

Theo đó, trong 5 tháng đầu năm, các cơ quan đã rất nỗ lực, khẩn trương triển khai các nhiệm vụ Ban Chỉ đạo giao, nhất là trong công tác xây dựng, hoàn thiện thể chế, chính sách; thúc đẩy phát triển ứng dụng dữ liệu dân cư, cung cấp dịch vụ công trực tuyến phục vụ người dân, doanh nghiệp; triển khai hạ tầng kỹ thuật kết nối mạng thông suốt từ Trung ương đến cơ sở, đáp ứng yêu cầu chuyển đổi số để thực hiện mô hình chính quyền 3 cấp… Bên cạnh những kết quả đạt được, còn một số tồn tại, hạn chế, điểm nghẽn cần kịp thời giải quyết. Những hạn chế, điểm nghẽn nếu không kịp thời tháo gỡ sẽ trở thành nguy cơ ảnh hưởng đến mục tiêu phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia.

Để thực hiện thắng lợi các mục tiêu đã đề ra trong Nghị quyết số 57-NQ/TW, nhất là trong năm 2025 và những năm tiếp theo, Tổng Bí thư Tô Lâm yêu cầu, trước hết tập trung thực hiện hoàn thành các mục tiêu đề ra. Qua báo cáo của Cơ quan Thường trực, các Bộ, cơ quan, địa phương vẫn còn 65 nhiệm vụ quá hạn chưa hoàn thành, đây là điểm nghẽn cần tập trung chỉ đạo, tháo gỡ ngay trong tháng 6.

Các thành viên Thường trực Ban Chỉ đạo cần tiếp tục phát huy kết quả đạt được thời gian qua, bố trí thời gian hợp lý, tăng cường làm việc trực tiếp với Thường trực Tổ giúp việc, Hội đồng Tư vấn quốc gia và các cơ quan liên quan để chỉ đạo, đôn đốc, xử lý những vấn đề tồn đọng, có nguy cơ tạo thành điểm nghẽn và xác định các vấn đề cần thúc đẩy. Bám sát các nhiệm vụ cụ thể đã được đề ra cho tháng 6 và 6 tháng cuối năm 2025, đảm bảo tiến độ và chất lượng. Cần gắn trách nhiệm cụ thể cho từng cơ quan, tổ chức, nhất là người đứng đầu, xem xét xử lý trách nhiệm khi nhiệm vụ không hoàn thành mà không có lý do chính đáng. Tăng cường kiểm tra, giám sát việc thực hiện. Thường trực Ban Chỉ đạo giao ban hằng tuần với Thường trực Tổ giúp việc và các ban Đảng ở Trung ương, các cơ quan của Chính phủ, Quốc hội, các địa phương có liên quan để rà soát, đôn đốc, tháo gỡ những khó khăn vướng mắc về pháp lý, hạ tầng, nguồn nhân lực, chuyển đổi số...

Về hoàn thiện thể chế, chính sách, Tổng Bí thư Tô Lâm yêu cầu Đảng ủy Chính phủ, Đảng ủy Quốc hội chỉ đạo các Bộ, cơ quan liên quan tiếp thu, hoàn thiện các dự án luật đang trình Quốc hội để xem xét thông qua tại kỳ họp thứ 9, Quốc hội Khóa XV: Luật Khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo, Luật Công nghiệp công nghệ số, Luật Ngân sách Nhà nước, Luật Đầu tư, Luật Nhà giáo; xây dựng dự án Luật Chuyển đổi số, trình Quốc hội thông qua tại kỳ họp thứ 10... bảo đảm tháo gỡ điểm nghẽn và tạo xung lực phát triển khoa học công nghệ, chuyển đổi số.

Tập trung tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong việc thực hiện mô hình hợp tác "3 nhà", phát triển thành phố thông minh và phát triển các khu công nghệ cao. Xây dựng nghị định quy định về việc thành lập, tổ chức hoạt động của các quỹ đầu tư mạo hiểm cho khởi nghiệp sáng tạo, ươm tạo công nghệ và chuyển đổi số… Tổng Bí thư Tô Lâm yêu cầu từ nay tới hết tháng 6.2025, phải hoàn thành việc xây dựng và ban hành quy định về cơ chế thu thập, cập nhật, chia sẻ và khai thác dữ liệu quốc gia về khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số. Tiếp tục đầu tư, thu hút và phát triển nguồn nhân lực. Đẩy mạnh hơn nữa chuyển đổi số, ứng dụng khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số trong hoạt động của các cơ quan trong hệ thống chính trị. Sớm ban hành chính sách giao cho doanh nghiệp trong nước nghiên cứu, ứng dụng khoa học, công nghệ tham gia thực hiện đối với những dự án trọng điểm quốc gia.

Về Danh mục Công nghệ chiến lược, Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh, qua thảo luận tại phiên họp đã cho thấy được tầm quan trọng của các công nghệ chiến lược đối với sự phát triển của đất nước. Yêu cầu Bộ KH&CN khẩn trương chủ trì, phối hợp chặt chẽ với các Bộ, ngành, cơ quan liên quan, Hội đồng Tư vấn quốc gia, hoàn thiện Danh mục Công nghệ chiến lược. Việc xây dựng Danh mục phải dựa trên phương pháp luận khoa học, bảo đảm tính minh bạch, thống nhất, bám sát Chiến lược Quốc gia, giải quyết các "bài toán lớn" của đất nước, trực tiếp phục vụ mục tiêu phát triển đến năm 2030 và 2045, không chỉ dựa trên lợi thế sẵn có mà còn phải có tư duy đột phá, chấp nhận rủi ro trong các lĩnh vực mới, tiềm năng cao, đồng thời quán triệt sâu sắc tinh thần Nghị quyết 57.

"Những nhiệm vụ trên đây là hết sức nặng nề, đòi hỏi sự nỗ lực rất lớn từ tất cả các cấp, các ngành. Với quyết tâm cao nhất, sự phối hợp chặt chẽ và chỉ đạo quyết liệt, tôi tin tưởng chúng ta sẽ vượt qua những khó khăn, vướng mắc, hoàn thành thắng lợi các mục tiêu của Nghị quyết số 57-NQ/TW, đóng góp quan trọng vào sự phát triển nhanh, bền vững của đất nước", Tổng Bí thư Tô Lâm phát biểu.

P.V (tổng hợp)

Trưng bày "Áo dài Việt Nam qua các thời kỳ lịch sử" bên bờ vịnh Hạ Long

Ngày 29.5, Bảo tàng tỉnh Quảng Ninh phối hợp với Bảo tàng lịch sử thành phố Huế tổ chức trưng bày chuyên đề "Áo dài Việt Nam qua các thời kỳ lịch sử". Đây là hoạt động văn hóa chào mừng các ngày lễ lớn của đất nước, kỷ niệm 135 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (19.5.1890 - 19.5.2025), 50 năm ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30.4.1975 - 30.4.2025), 70 năm Ngày Giải phóng khu Mỏ (25.4.1955 - 25.4.2025) và hưởng ứng Năm Du lịch quốc gia Huế 2025.

Giám đốc Bảo tàng tỉnh Quảng Ninh Đỗ Quyết Tiến cho biết, với tinh thần hợp tác, chia sẻ kinh nghiệm, phát huy thế mạnh của mỗi đơn vị bảo tàng trong cả nước, đơn vị và Bảo tàng Lịch sử thành phố Huế đã xây dựng kế hoạch phối hợp trưng bày chuyên đề như một hoạt động thiết thực nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác bảo tồn, giáo dục và truyền thông di sản. Đây là dịp để công chúng hiểu sâu sắc hơn lịch sử của áo dài Việt Nam, trực tiếp trải nghiệm hoạt động văn hóa truyền thống như, nghề làm hoa giấy Thanh Tiên, nghề làm ông Táo làng Địa Linh của thành phố Huế hay các công đoạn may áo dài.

Tà áo dài Việt Nam không chỉ là biểu tượng thẩm mỹ mà còn là hiện thân văn hóa mang đậm hồn cốt dân tộc. Qua mỗi thời kỳ lịch sử, áo dài không ngừng được gìn giữ, sáng tạo và phát triển, kế thừa truyền thống, thể hiện hơi thở hiện đại của đời sống văn hóa Việt Nam. Đặc biệt, vùng đất cố đô Huế, nơi được tôn vinh là "Kinh đô áo dài" chính là một trung tâm văn hóa tiêu biểu, lưu giữ giá trị cốt lõi, tinh hoa về trang phục truyền thống.

Giám đốc Bảo tàng lịch sử thành phố Huế Nguyễn Đức Lộc cho hay, những năm qua, Huế không chỉ là nơi bảo tồn, gìn giữ áo dài truyền thống mà còn tiên phong đưa áo dài trở lại với đời sống đương đại. Năm 1989, ở Huế, áo dài phụ nữ được đưa vào môi trường làm việc, giảng đường. Đến năm 2020, áo dài nam đã được ngành văn hóa, thể thao đưa vào công sở như một loại hình nghệ thuật công chúng. Tháng 8.2024, Bộ VHTTDL đã đưa "Tri thức may, mặc áo dài Huế" vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

Trưng bày chuyên đề lần này được tổ chức theo phương thức hiện đại, ứng dụng công nghệ số trong thuyết minh, tương tác. Toàn bộ không gian được đầu tư công phu, khoa học, đảm bảo tính thẩm mỹ, phù hợp các nhóm công chúng tham quan, nghiên cứu, học tập, trải nghiệm. Thông qua sự kiện, tình cảm và sự gắn bó giữa các bảo tàng địa phương, trong đó giữa Huế - Quảng Ninh tiếp tục được củng cố, phát triển, góp phần xây dựng cộng đồng di sản bền vững, sáng tạo, lan tỏa trong tương lai.

V.D

Trả lại cho em tiếng nói, nụ cười...

● THẢO LAM

Trên môi các em không còn khe hở, tiếng cười không còn hềnh hệch, tiếng nói đã tròn vành rõ chữ hơn... là những điều các bác sĩ mang lại cho trẻ mắc dị tật khe hở môi, vòm miệng. Cùng với đó là sự tự tin của các em khi đứng trước gương, khi không còn bắt gặp những ánh nhìn tò mò của người lạ...

Từ ngày 26 - 30.5, Bệnh viện E tổ chức chương trình khám, điều trị và phẫu thuật miễn phí cho trẻ em mắc dị tật khe hở môi, vòm miệng.

Như nắm được phao cứu sinh

Đây là lần thứ 9 trên hành trình bền bỉ, đầy yêu thương của những người thầy thuốc để trở thành điểm tựa cho hàng trăm gia đình có con em không may mắc dị tật bẩm sinh vùng hàm mặt.

Hôm 26.5, ngay từ tờ mờ sáng ngày khám sàng lọc, gần 150 trẻ nhỏ từ khắp các tỉnh thành như Hà Tĩnh, Bắc Giang, Cao Bằng, Yên Bái, Hà Nội... được cha mẹ, ông bà đưa đến Bệnh viện E để mong con cháu mình sớm được "sửa chữa" những khiếm khuyết trên gương mặt. Nhiều em trong số đó chưa từng được phẫu thuật lần nào, số khác mang theo hy vọng sửa sẹo, đóng lỗ thông vòm miệng hoặc điều chỉnh những dị tật khác như sụp mí mắt, dị tật tai...

Bé Đ.B.B, mới 4 tháng tuổi, đến từ Hà Tĩnh là một trong những bệnh nhi nhỏ tuổi nhất. Em mắc dị tật khe hở môi, vòm miệng toàn bộ hai bên, một dạng dị tật phức tạp ảnh hưởng lớn đến khả năng ăn uống và phát âm. Bố của bé xúc động chia sẻ: "Gia đình biết con bị dị tật bẩm sinh nhưng vì hoàn cảnh khó khăn, chúng tôi chưa thể đưa cháu đi mổ. Khi nghe tin có chương trình miễn phí, vợ chồng tôi như nắm được chiếc phao cứu sinh". May mắn thay, sau khi được các bác sĩ khám sàng lọc, bé được chỉ định phẫu thuật tạo hình môi hai bên, bước đầu giúp cải thiện rõ nét cấu trúc khuôn mặt và mở đường cho các can thiệp tiếp theo về sau.

Bé N.X.H.Đ (9 tuổi, Hà Nội) bị sụp mí bẩm sinh nặng khiến em gần như không thể nhìn rõ. Đáng thương hơn, mẹ em bỏ đi từ khi em mới 3 tuổi, bố lại có vấn đề về trí tuệ. Cả tuổi thơ em sống nhờ vào tình thương và sức lực cạn kiệt của người bà già yếu với khoản trợ cấp vỏn vẹn 450.000 đồng mỗi tháng. Sau khi khám, các bác sĩ Bệnh viện E quyết định phẫu thuật treo cơ nâng mí bằng cân cơ đùi tự thân, một phương pháp chuyên sâu giúp bé cải thiện thị lực, từ đó từng bước thay đổi chất lượng sống.

Một hành trình đầy thách thức...

Còn bé Đ.H.V (7 tuổi, Bắc Giang) là con út trong gia đình, không may mang dị tật hở hàm ếch từ trong bụng mẹ. Trong thai kỳ, mẹ bé bị cúm, khiến quá trình phát triển thai nhi gặp biến chứng. Biết trước con không lành lặn, nhưng vợ chồng chị vẫn giữ con, mong một phép màu xảy ra.

Suốt 7 năm, bé sống trong khó khăn, ăn uống chật vật, nói chuyện không rõ tiếng, thường xuyên bị bạn bè trêu chọc. Những lần trước có chương trình phẫu thuật, bé đều bị sốt, ốm không thể tham gia. Lần này, khi sức khỏe bé ổn định, cả gia đình đặt trọn niềm tin vào chuyến đi Hà Nội. Sau khi hội chẩn, TS.BS Nguyễn Hồng Nhung, Khoa Răng Hàm Mặt (Bệnh viện E) và các bác sĩ quyết định phẫu thuật tạo hình môi hai bên cho bé. Đây mới chỉ là bước đầu trong một lộ trình kéo dài nhiều năm với các can thiệp nối tiếp: Tạo hình vòm miệng, ghép xương ổ răng, nắn chỉnh răng, phẫu thuật hàm và phục hồi chức năng phát âm. "Một hành trình đầy thách thức, nhưng nếu kiên trì và đúng thời điểm, bé hoàn toàn có thể có cuộc sống gần như bình thường", TS.BS Nhung khẳng định.

Trải qua 9 năm triển khai chương trình, hàng trăm trẻ đã được điều trị và phẫu thuật miễn phí dị tật khe hở môi, vòm miệng. Đằng sau mỗi ca mổ thành công là một hành trình hồi sinh cuộc đời. Đó là tiếng nói đầu tiên của bé sau nhiều năm im lặng, là nụ cười không còn méo mó, là ánh mắt tự tin hơn khi đứng trước gương. Cùng với đó là sự vỡ òa của người mẹ khi chứng kiến con mình lần đầu phát âm tròn tiếng "mẹ ơi". Chương trình phẫu thuật miễn phí dị tật khe hở môi, vòm miệng không chỉ khâu liền những tổn thương về hình thể mà còn hàn gắn vết thương trong lòng những đứa trẻ và gia đình. Đó là hành trình trả lại quyền được mơ ước, được sống một tuổi thơ trọn vẹn, điều tưởng như giản đơn, nhưng lại là tất cả với những em nhỏ sinh ra kém may mắn. Điều đặc biệt là, chương trình tiếp nhận trẻ từ nhiều độ tuổi, miễn là đủ điều kiện sức khỏe: Trẻ từ 6 tháng tuổi bị khe hở môi (tối thiểu 6 kg), từ 12 tháng tuổi với khe hở vòm (tối thiểu 8 kg), các trường hợp di chứng dị tật bẩm sinh khe hở môi hàm ếch các độ tuổi (sẹo môi, lỗ thông vòm miệng, dị tật mũi, khe hở cung răng); trường hợp thừa ngón (tay, chân, không phải dị tật vận động, dị tật bàn chân khoèo…); trường hợp dị tật sụp mí mắt bẩm sinh (không phải bệnh lý nhãn khoa) trên 5 tuổi...

Trước những ánh mắt trong trẻo của trẻ, những nét mặt hạnh phúc của gia đình, TS.BS Nguyễn Công Hựu, Giám đốc Bệnh viện E chia sẻ: "Chương trình phẫu thuật miễn phí lần thứ 9 tại Bệnh viện E không chỉ dừng lại ở việc "vá lành" những khe hở trên gương mặt, mà còn là một quá trình khép kín, đồng hành lâu dài với trẻ từ giai đoạn sàng lọc, phẫu thuật, hậu phẫu đến tái khám. Trẻ tham gia đều được miễn phí toàn bộ chi phí mổ, chăm sóc và hỗ trợ ăn ở trong thời gian điều trị". ■

Những dị tật sẽ được can thiệp để mang lại nụ cười trọn vẹn cho trẻ Ảnh: X.THANH

Đảm bảo an toàn giao thông phục vụ kỳ thi tuyển sinh lớp 10, THPT năm 2025

Cục Đường bộ Việt Nam (Bộ Xây dựng) vừa gửi văn bản số 2037/CĐBVN-TCGT gửi các đơn vị, doanh nghiệp giao thông yêu cầu tăng cường công tác bảo đảm giao thông đường bộ trong kỳ thi tuyển sinh lớp 10 và Kỳ thi trung học phổ thông (THPT) năm 2025 từ ngày 25-28.6.

Cục yêu cầu các Khu Quản lý đường bộ I, II, III, IV; Sở Xây dựng các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương; Tổng công ty Đầu tư phát triển Đường cao tốc Việt Nam (VEC); các nhà đầu tư, doanh nghiệp dự án xây dựng, quản lý, khai thác đường bộ theo hình thức BOT; Công ty TNHH Thu phí tự động VETC, Công ty Cổ phần Giao thông số Việt Nam (VDTC) bố trí, huy động nhân lực bảo đảm giao thông an toàn, thông suốt trên hệ thống đường bộ, tạo thuận lợi nhu cầu đi lại của các thí sinh và người dân trong thời gian tổ chức các kỳ thi theo kế hoạch của các địa phương và Bộ Giáo dục và Đào tạo.

Cụ thể, từ ngày 25 - 28.6, các cơ quan, đơn vị nêu trên theo phạm vi quản lý các đoạn tuyến đường bộ: Tăng cường các giải pháp bảo đảm giao thông đường bộ, khắc phục ngay các bất cập, tồn tại về tổ chức giao thông, hạ tầng giao thông, điều kiện an toàn giao thông khu vực các nút giao với các trường học trên hệ thống đường bộ; phân luồng, cảnh báo, khơi thông hệ thống thoát nước, phát quang bảo đảm tầm nhìn; giải tỏa lấn chiếm hành lang an toàn đường bộ, chiếm dụng lòng đường, lề đường buôn bán làm cản trở giao thông...

Đồng thời, kiểm tra tình hình hoạt động các bến phà, cầu phao, hầm, các thiết bị, công tác cứu hộ, cứu nạn bảo đảm việc vận hành, khai thác được ổn định, an toàn, kịp thời; yêu cầu các chủ dự án xây dựng công trình thiết yếu trong phạm vi bảo vệ kết cấu hạ tầng giao thông đường bộ phải kịp thời hoàn trả mặt đường, các bộ phận 2 công trình đường bộ bảo đảm chất lượng và hoàn thành việc xây dựng hoặc tạm dừng thi công trong thời gian tổ chức các kỳ thi tại địa phương... **P.V**

Lừa đảo mạo danh Bưu điện Việt Nam kích hoạt "thẻ hội viên"

Bưu điện Việt Nam vừa có cảnh báo khẩn về tình trạng giả danh Bưu điện Việt Nam gửi tin nhắn thông báo kích hoạt thẻ hội viên để chiếm đoạt tài sản. Tình trạng này gần đây đang bùng phát trở lại với kịch bản dẫn dụ ngày càng tinh vi hơn trước. Theo đại diện Bưu điện Việt Nam, đây là hành vi vi phạm pháp luật nghiêm trọng, là màn kịch lừa đảo tinh vi, đánh vào sự tin tưởng, thiếu đề phòng của khách hàng và cực lực lên án hành vi giả mạo thương hiệu, hình ảnh, uy tín của Tổng công ty để thực hiện hành vi lừa đảo chiếm đoạt tài sản. Các hành vi này gây hoang mang dư luận, làm tổn hại nghiêm trọng uy tín của doanh nghiệp, cũng như niềm tin của người tiêu dùng.

Bưu điện Việt Nam không phát hành bất kỳ loại thẻ hội viên, thành viên nào. Đặc biệt không yêu cầu khách hàng truy cập vào các đường link, quét mã QR để hủy thẻ. Bưu tá Bưu điện luôn mặc đồng phục, mang thẻ nhân viên, chủ động liên hệ trước khi giao hàng và tuyệt đối không yêu cầu chuyển khoản trước. Doanh nghiệp này cũng đưa ra khuyến cáo, khách hàng luôn nêu cao cảnh giác trước mọi tin nhắn, cuộc gọi tự xưng là "nhân viên Bưu điện" với những yêu cầu bất thường; tuyệt đối không chuyển tiền, thanh toán bất cứ khoản tiền, cước phí nào khi chưa nhận hàng; không truy cập vào các đường link lạ, đặc biệt là các đường link có nội dung yêu cầu cung cấp thông tin hoặc thanh toán; không cung cấp thông tin cá nhân, số tài khoản cho người lạ.

Khi gặp trường hợp nghi vấn, hãy lập tức từ chối thực hiện và ngừng tương tác với các đối tượng, đồng thời liên hệ số Hotline: 1900545481, Fanpage Vietnam Post - Bưu điện Việt Nam để được hỗ trợ nhanh nhất hoặc trình báo cơ quan công an gần nhất để được xử lý.

B.H

Về Bình Sơn nghe chuyện ông Binh hiến "đất vàng" xây nhà văn hóa

● **Bài, ảnh: NHƯ ĐỒNG**

Trong thời buổi "tấc đất tấc vàng", để vận động người dân hiến đất phục vụ cho lợi ích của cộng đồng là rất gian nan. Thế nhưng, việc gia đình ông Nguyễn Binh (58 tuổi), thôn Tuyết Diêm 3, xã Bình Thuận, huyện Bình Sơn (Quảng Ngãi) lại có một nghĩa cử vô cùng cao đẹp là tự nguyện hiến 1.500m^2 đất vườn của gia đình để xây dựng nhà văn hóa thôn và mở rộng đường.

Chứng kiến mảnh đất của gia đình mình được sử dụng đúng mục đích, trở thành nơi sinh hoạt chung, gắn kết cộng đồng và mang lại nhiều lợi ích thiết thực cho người dân quê hương, ông Binh rất đỗi tự hào. Đó cũng chính là giá trị mà ông và gia đình luôn gìn giữ, sống vì cộng đồng và vì sự phát triển bền vững của quê hương.

"Chiều chiều có các cháu nhỏ, tối thì có phụ nữ ở thôn tới ngồi chơi, tập luyện ca hát, đông vui lắm. Tôi thấy rất phấn khởi!", ông Bình chia sẻ. Ông Binh nhớ lại, năm 2001, khi UBND xã Bình Thuận kêu gọi người dân hiến đất xây dựng nhà văn hóa, gia đình ông đã tiên phong hiến tặng hơn 1.000m^2 đất. Đó không chỉ là sự đóng góp về vật chất mà còn là nền móng vững chắc cho tình làng nghĩa xóm, cho những buổi sum vầy, sẻ chia của bà con. Tấm lòng ấy đã thắp lên ngọn lửa của sự đoàn kết, vì một tương lai chung tươi sáng. Đến năm 2022, ông Binh đã tự nguyện hiến thêm gần 500m^2 đất để mở rộng con đường vào nhà văn hóa. Theo ông, ban đầu khi nêu ý tưởng hiến thêm đất, vợ con ông có những băn khoăn, bởi mảnh đất ấy mang giá trị kinh tế không hề nhỏ.

Nhà văn hóa thôn Tuyết Diêm 3 có diện tích hơn 1.500m^2 là phần đất của gia đình ông Binh

"Đất tại đây có giá trị kinh tế cao nên gần 500m^2 là tài sản lớn. Tuy nhiên, bằng tình yêu thương và sự thấu hiểu cho lợi ích chung, sau khi phân tích những lợi ích mang lại cho cộng đồng, vợ con tôi đã đồng lòng ủng hộ việc hiến đất", ông Binh cho hay.

Thôn Tuyết Diêm 3 có hơn 660 hộ gia đình, với hơn 1.700 nhân khẩu. Trước đây đời sống bà con còn khó khăn, người dân chủ yếu làm nông, ngư nghiệp. Nhưng từ khi có Khu kinh tế Dung Quất với nhiều nhà máy, xí nghiệp đi vào hoạt động, tạo việc làm cho người dân địa phương nên đời sống của bà con nơi đây ngày một khởi sắc. Đặc biệt, nhà văn hóa thôn được xây dựng đã mang đến một không gian ấm cúng, rộng rãi để bà con cùng nhau tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ, họp thôn và tiếp thu những chủ trương, chính sách của Nhà nước.

Ông Binh cùng người thân trong gia đình tự nguyện hiến gần 500m^2 đất làm đường giao thông nông thôn, tạo diện mạo khang trang cho khu sinh hoạt cộng đồng

Bà Nguyễn Thị Nguyệt, ở thôn Tuyết Diêm 3 chia sẻ: "Việc gia đình ông Binh hiến đất có giá trị tiền tỉ để làm nhà văn hóa là nghĩa cử cao đẹp, bởi bây giờ đất không dễ mua được. Đây không chỉ là một hành động đơn thuần về vật chất mà còn là sự sẻ chia và trách nhiệm với cộng đồng. Bà con trong thôn rất phấn khởi vì nhờ ông Binh mà thôn có nhà văn hóa khang trang, rộng rãi để hội họp, vui chơi".

Theo Bí thư Chi bộ kiêm Trưởng thôn Tuyết Diêm 3 Phan Thanh Hà, ngày trước bà con thôn Tuyết Diêm 3 không có nhà văn hóa riêng, khi có việc cần sinh hoạt thì phải "mượn" các thôn khác hoặc trường học. "Năm 2001 được gia đình ông Binh hiến hơn 1.000m^2 đất, chính quyền địa phương đã xây dựng một nhà văn hóa để có điểm sinh hoạt kiên cố, khang trang. Tuy nhiên, để đến được nơi sinh hoạt chỉ có một con đường đất nhỏ hẹp. Do đó, việc gia đình ông Binh hiến thêm đất để mở rộng khuôn viên, mở đường là việc làm vô cùng ý nghĩa. Bà con trong thôn rất biết ơn đóng góp to lớn của ông Binh và gia đình ông", ông Hà cho biết.

> *Nghĩa cử cao đẹp của ông Binh không chỉ thể hiện trách nhiệm công dân mà còn góp phần xây dựng một cộng đồng văn minh, giàu đẹp và phát triển bền vững. Với những đóng góp ý nghĩa này, ông Binh đã được UBND huyện Bình Sơn và xã Bình Thuận khen thưởng vì có thành tích xuất sắc trong phong trào xây dựng nông thôn mới.*
>
> **(Phó Chủ tịch UBND xã Bình Thuận NGUYỄN THANH HIẾU)**

Việc hiến đất của ông Binh không chỉ mang lại lợi ích thiết thực mà còn là nguồn cảm hứng, lan tỏa những giá trị tốt đẹp trong xã hội. Ngoài hiến đất xây dựng nhà văn hóa, gia đình ông Binh còn tích cực tham gia đóng góp kinh phí, vận động nhân dân trong thôn đóng góp ngày công lao động, nâng cấp mở rộng hơn đường thôn, đường nội đồng... Phó Chủ tịch UBND xã Bình Thuận Nguyễn Thanh Hiếu cho biết: "Nghĩa cử cao đẹp của ông Binh không chỉ thể hiện trách nhiệm công dân mà còn góp phần xây dựng một cộng đồng văn minh, giàu đẹp và phát triển bền vững. Với những đóng góp ý nghĩa này, ông Binh đã được UBND huyện Bình Sơn và xã Bình Thuận khen thưởng vì có thành tích xuất sắc trong phong trào xây dựng nông thôn mới". ■

Trao tặng khu vui chơi và phòng đọc sách cho Bệnh viện Nhi Hà Nội

Quỹ Bảo trợ trẻ em Việt Nam phối hợp với Bệnh viện Nhi Hà Nội vừa tổ chức lễ trao tặng khu vui chơi và phòng đọc sách cho bệnh nhi điều trị tại bệnh viện, nhằm góp phần tạo không gian sinh hoạt, học tập, vui chơi lành mạnh và chăm sóc sức khỏe tinh thần cho trẻ em. Đây là chương trình nằm trong chuỗi hoạt động hỗ trợ trẻ em có hoàn cảnh đặc biệt, khó khăn nhân Tháng hành động vì trẻ em trên phạm vi toàn quốc của Quỹ Bảo trợ trẻ em Việt Nam.

Bà Nguyễn Thị Hiền, Phó Giám đốc Quỹ Bảo trợ trẻ em Việt Nam cho biết: Tuổi thơ là khoảng thời gian đẹp đẽ nhất của cuộc đời, nhưng không phải em nhỏ nào cũng may mắn được sống trong sự khỏe mạnh, đầy đủ. Việc tạo dựng một môi trường vui chơi lành mạnh, một không gian đọc sách ấm áp ngay trong bệnh viện là hành động đầy ý nghĩa và nhân văn, không chỉ giúp các em quên đi nỗi đau bệnh tật, mà còn nuôi dưỡng tinh thần, trí tuệ và niềm tin vào cuộc sống. Quỹ Bảo trợ trẻ em Việt Nam trân trọng sự sẻ chia của các đơn vị đồng hành đã không ngần ngại đóng góp vật chất, tinh thần, tâm huyết để mang lại niềm vui, tiếng cười cho các em nhỏ.

Ông Phạm Văn Ninh, Phó Tổng Giám đốc Công ty cổ phần Văn hóa và Giáo dục Tân Việt chia sẻ: Việc tặng phòng đọc sách tại Bệnh viện Nhi Hà Nội là một chương trình có ý nghĩa xã hội sâu sắc nhằm tiếp thêm sức mạnh tinh thần cho các bệnh nhi, giúp các em có thêm niềm vui, nghị lực chiến đấu và chiến thắng bệnh tật. Đồng thời, thông qua chương trình sẽ góp phần phát triển thêm về văn hóa đọc cho trẻ em Việt Nam. "Mong rằng công trình nhỏ này sẽ góp một phần san sẻ trách nhiệm chăm lo người bệnh với các thầy thuốc, tiếp thêm nghị lực cho các bệnh nhi trong cuộc chiến chống lại bệnh tật", ông Ninh bày tỏ.

Đón nhận các món quà ý nghĩa từ các nhà tài trợ, ông Ngô Quang Hùng, Giám đốc Bệnh viện Nhi Hà Nội cho biết, bệnh viện đang điều trị cho khoảng hơn 600 bệnh nhi nội trú và ngoại trú mỗi ngày. Khu vui chơi và phòng đọc sách không chỉ mang đến niềm vui đối với các bệnh nhi và gia đình, mà còn là nguồn động viên rất lớn đối với các y bác sĩ, cán bộ, nhân viên bệnh viện khi được nhìn thấy nụ cười rạng rỡ của các con. Cùng với đó, khu vui chơi cũng giúp các bậc phụ huynh, các y, bác sĩ trong việc cân bằng tâm lý cho các bé trong quá trình điều trị tại bệnh viện, giúp cải thiện khả năng vật lý và hồi phục...

B.N

Lan tỏa giá trị văn hóa và hình ảnh vùng đất đỏ bazan

● **Bài, ảnh: NGỌC HÒA**

Đắk Lắk không chỉ chào đón du khách bằng vẻ đẹp của núi rừng đại ngàn, mà còn bằng tinh thần hiếu khách và những trải nghiệm văn hóa độc đáo. Hè 2025, với chương trình kích cầu du lịch quy mô lớn, vùng đất đỏ bazan đã sẵn sàng "ghi điểm" trên bản đồ du lịch Việt Nam.

Du khách hào hứng với những trải nghiệm tại khu du lịch nông nghiệp Đảo xanh Ecofarm

Ưu đãi đồng loạt

Sở VHTTDL tỉnh Đắk Lắk vừa phối hợp với Hiệp hội Du lịch tỉnh phát động chương trình kích cầu du lịch hè 2025 với chủ đề "Vui hè khám phá Đại ngàn - Vô vàn thú vị". Chương trình sẽ kéo dài từ tháng 6 đến hết tháng 12, mở ra mùa du lịch sôi động chưa từng có tại "thủ phủ cà phê" Tây Nguyên. Trong chiến dịch kích cầu lần này, gần như toàn bộ hệ sinh thái du lịch của tỉnh đều tham gia với những ưu đãi hấp dẫn từ bảo tàng, điểm tham quan, khách sạn đến các công ty lữ hành, điểm đến nông nghiệp, sinh thái...

Tham gia chương trình, các khu, điểm du lịch, di tích lịch sử và danh lam thắng cảnh đã xây dựng nhiều kế hoạch ưu đãi giá dịch vụ trải nghiệm cho du khách như: Bảo tàng Đắk Lắk miễn phí vé vào cổng cho trẻ dưới 6 tuổi và giảm 50% cho người trên 60 tuổi. Bảo tàng Thế giới Cà phê, biểu tượng check-in nổi bật của TP Buôn Ma Thuột, cũng tung ra các mức giảm giá sâu: 50% cho người cao tuổi, 40% cho người lớn, 30% cho học sinh, sinh viên và 25% cho trẻ em. Điểm Du lịch sinh thái Troh Bư (huyện Buôn Đôn) giảm 10% dịch vụ ăn uống, giảm 20% dịch vụ lưu trú, giảm 30% giá vé tham quan, miễn phí vé tham quan cho các đoàn khách đặt ăn và lưu trú tại đây…

Ông Lê Văn Đức, Giám đốc Công ty TNHH Dịch vụ Du lịch Khám phá Tây Nguyên (CHD Travel) chia sẻ: "Chúng tôi áp dụng chương trình tham quan các tỉnh Tây Nguyên 4 ngày 3 đêm hoặc 5 ngày 4 đêm: Tặng tiền mặt trực tiếp sau thanh toán như một cách tri ân du khách. Cụ thể, đoàn từ 10 - 16 khách sẽ được tặng 1.000.000 đồng, còn đoàn từ 20 khách trở lên sẽ được tặng 2.000.000 đồng vào tổng hóa đơn tour. Ngoài ra, chúng tôi vẫn duy trì chất lượng dịch vụ cao, đảm bảo hành trình khám phá Tây Nguyên vừa an toàn, vừa đậm chất văn hóa bản địa".

Đầu tư chiều sâu để du khách trải nghiệm đúng chất Tây Nguyên

Để chương trình thực sự chạm đến cảm xúc du khách, Đắk Lắk chú trọng vào chất lượng hoạt động văn hóa - nghệ thuật. Mỗi tối thứ Bảy của tuần thứ hai và cuối tháng, không gian biểu diễn cồng chiêng sẽ tái hiện những lễ hội truyền thống đặc sắc, nơi nhịp chiêng hòa cùng ánh lửa bập bùng, vũ điệu xoang hòa cùng âm thanh của núi rừng. Đây không chỉ là biểu diễn, mà là sự "truyền hồn" văn hóa bản địa đến từng du khách.

Ngoài ra, "Hộ chiếu ẩm thực" - một chương trình trải nghiệm ẩm thực kéo dài 6 tháng sẽ đưa du khách khám phá các món ăn đặc sản độc đáo như cơm lam nướng ống tre, gà nướng Bản Đôn, cà đắng xào lá lốt, canh thụt, rượu cần và cà phê nguyên chất đậm đà. Đây chính là "cửa ngõ" để hiểu thêm về đời sống và tâm hồn của người Tây Nguyên.

Ông Trần Khánh Minh, Giám đốc khu du lịch nông nghiệp Đảo xanh Ecofarm cho biết: "Đảo xanh Ecofarm không chỉ là nơi nghỉ dưỡng, Ecofarm còn là "trường học xanh" ngoài trời, nơi mỗi du khách có thể trải nghiệm, học hỏi và kết nối sâu sắc với thiên nhiên, văn hóa và chính bản thân mình. Với hệ sinh thái đa dạng, phương pháp tổ chức giáo dục, trải nghiệm bài bản và tinh thần nhân văn sâu sắc, Đảo Xanh Ecofarm thực sự là điểm đến lý tưởng cho các gia đình, học sinh, sinh viên và những người yêu thiên nhiên trong mùa hè này. Du khách sẽ được khám phá 8 câu chuyện nông nghiệp xoay quanh ba nhóm chính chăn nuôi, trồng trọt, bảo vệ môi trường. Không dừng lại ở đó, du khách còn được đắm mình trong 14 câu chuyện sinh thái đặc sắc như: trải nghiệm lòng biết ơn trong không gian thiền tĩnh tại Trung tâm An Hòa - Niệm Phật Đường; check-in dòng Sêrêpôk với cảnh sắc thơ mộng; ghé thăm Khu nhà Hạnh Ngộ, nhà rông Ê Đê, trường làng tre, cầu tàu, các lán lá, hay vui chơi tại công viên thiếu nhi, sân chơi thanh niên".

Nếu muốn hòa mình vào thiên nhiên, Troh Bư - khu du lịch sinh thái tre trúc lớn nhất Tây Nguyên sẽ là lựa chọn không thể bỏ qua. Với hơn 300 loài tre quý hiếm, không gian yên bình và thiết kế mộc mạc, nơi đây là "chốn trú ẩn" lý tưởng khỏi nhịp sống hối hả. Ông Nguyễn Văn Mừng, Giám đốc điểm du lịch sinh thái Troh Bư chia sẻ: "Chúng tôi không bán sản phẩm du lịch, mà bán sự bình yên và ký ức. Dịp hè này, Troh Bư tăng cường các tour chụp ảnh với trang phục dân tộc Ê Đê truyền thống, dựng sân khấu tre để biểu diễn cồng chiêng...".

Cùng với đó, hệ thống lưu trú cao cấp cũng đang vào guồng kích cầu. Khách sạn Biệt Điện, một điểm đến độc đáo từng là nơi nghỉ của vua Bảo Đại, hiện nay được khai thác dưới mô hình nghỉ dưỡng mang phong cách hoài cổ. Bà Trần Thị Kim Ánh, Giám đốc điều hành khách sạn cho biết: "Chúng tôi tặng 10% giá phòng cho khách nội địa, miễn phí cà phê sáng vườn và tour tham quan nhà cổ. Ngoài ra, khách còn được trải nghiệm buổi trà chiều bên hồ theo phong cách Tây Nguyên".

Chương trình kích cầu hè 2025 còn là bước đi chiến lược để phát triển du lịch MICE tại địa phương. Với hệ thống hạ tầng hội nghị ngày càng hoàn thiện, cùng chuỗi sự kiện lớn như: Ngày hội Gia đình Việt Nam, Liên hoan Âm nhạc ASEAN, Liên hoan Văn hóa Cồng chiêng và các giải thể thao quốc gia, Đắk Lắk đang trở thành lựa chọn lý tưởng cho tổ chức sự kiện cấp vùng, quốc gia và quốc tế.

Ông Trần Hồng Tiến, Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Đắk Lắk khẳng định: "Chương trình kích cầu lần này không đơn thuần là gói ưu đãi du lịch, mà là hành động cụ thể thể hiện sự quyết tâm của tỉnh trong việc phục hồi kinh tế, lan tỏa giá trị văn hóa và nâng tầm hình ảnh du lịch Đắk Lắk trên cả nước và quốc tế. Hưởng ứng chiến dịch quốc gia "Việt Nam - Đi để yêu", Đắk Lắk đặt mục tiêu tăng trưởng du lịch trên 8% trong năm 2025, xem du lịch là một trong những ngành kinh tế mũi nhọn của địa phương". ■

Hội chợ Du lịch Quốc tế Lào Cai năm 2025

Hội chợ Du lịch Quốc tế Lào Cai năm 2025 với chủ đề "Du lịch Lào Cai - Kết nối khát vọng xanh" sẽ diễn ra từ ngày 5 - 8.6, tại khu vực Quảng trường Đình Lễ, TP Lào Cai (Lào Cai).

Hội chợ Du lịch Quốc tế Lào Cai năm nay dự kiến thu hút 15 quốc gia và vùng lãnh thổ cùng 40 tỉnh, thành phố tham dự, với quy mô khoảng 130 gian hàng tiêu chuẩn, trong khuôn viên rộng 5.000m^2. Đây là dịp để giới thiệu, quảng bá các sản phẩm du lịch đặc sắc, kết nối giao thương, tìm kiếm cơ hội hợp tác phát triển; đồng thời, tổ chức các hoạt động xúc tiến kết nối mời đối tác, tổ chức, doanh nghiệp trong và ngoài nước; thu hút sự tham gia của các doanh nghiệp du lịch đến từ tỉnh Vân Nam (Trung Quốc), Đại sứ quán của các nước Trung Quốc, Hàn Quốc, Thái Lan, Nhật Bản, Ấn Độ, Pháp, Malaysia, Australia; các vùng, tỉnh, thành phố quốc tế có kết nối hợp tác với Lào Cai; và các tổ chức giao lưu, xúc tiến du lịch của các quốc gia có trụ sở tại Hà Nội...

Trong khuôn khổ Hội chợ còn diễn ra nhiều hoạt động ý nghĩa như tọa đàm "Kết nối phát triển du lịch xanh"; chương trình khảo sát cho doanh nghiệp du lịch (Famtrip) và đoàn báo chí (Presstrip); hoạt động B2B (Business To Business) - Doanh nghiệp với Doanh nghiệp; hoạt động B2C (Business To Customer) - Doanh nghiệp với Người tiêu dùng; các chương trình xúc tiến, quảng bá giới thiệu sản phẩm, tặng voucher khuyến mại, quà tặng lưu niệm và sản phẩm, dịch vụ liên quan du lịch, dịch vụ của doanh nghiệp Thái Lan, Cáp treo Sunworld Fansipan Legend, Khu du lịch cầu kính Rồng Mây, Điểm du lịch Cát Cát...

Theo thông tin từ Ban tổ chức, công tác chuẩn bị đang được khẩn trương hoàn thiện, đảm bảo sẵn sàng cho một kỳ hội chợ ấn tượng, an toàn và hiệu quả. Đến thời điểm hiện tại, các hạng mục chính phục vụ cho hội chợ như: Không gian sân khấu; không gian kết nối du lịch điểm đến quốc tế, xúc tiến du lịch các tỉnh, thành trong nước; không gian tiểu cảnh dành cho du khách trải nghiệm, chụp hình check-in; không gian tổ chức các buổi gặp mặt xã giao, tiệc chiêu đãi, hội nghị dành cho doanh nghiệp đã cơ bản hoàn tất. Ban tổ chức đang đẩy mạnh công tác kiểm tra, rà soát kỹ thuật, vệ sinh môi trường và tập huấn nhân sự để đảm bảo mọi điều kiện tốt nhất cho ngày khai mạc. **M.HOÀNG**

Nét riêng của Trống đôi

● **Bài, ảnh: PHAN HIẾU**

Mỗi lần K'toong Chigul (Trống đôi) vang lên là báo hiệu hội làng đồng bào Chăm Hroi sắp diễn ra. Giữa không gian, nghệ thuật K'toong Chigul được trình diễn để cuốn hút cộng đồng vui hội, càng ý nghĩa hơn khi mọi người xích lại gần nhau để bảo tồn nét đẹp truyền thống vốn có của người Chăm Hroi.

Trình diễn nghệ thuật K'toong Chigul phải là cặp nghệ nhân hiểu ý nhau mới giữ cho cuộc vui trọn vẹn

Ông Dương Hiệp Hòa, Chủ tịch UBND huyện Vân Canh (Bình Định) thông tin, trong quá trình triển khai Dự án 6 về "Bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của các dân tộc thiểu số gắn với phát triển du lịch", huyện đang gấp rút chỉ đạo và phối hợp với các cơ quan liên quan xây dựng hồ sơ khoa học công nhận K'toong Chigul là di sản văn hóa phi vật thể quốc gia trong năm 2025.

Nhà nghiên cứu văn hóa dân gian Nguyễn Văn Ngọc cho biết: "Theo ngôn ngữ dân tộc Chăm Trống đôi thuộc họ màng rung. Gọi là Trống đôi vì biểu diễn bao giờ cũng có đôi, diễn tấu mang tính trò chuyện đối đáp cùng nhau. Không gian văn hóa mang nét rất riêng của dân ca, dân vũ dân nhạc Chăm Hroi".

Chia sẻ về kỹ thuật làm Trống đôi của người Chăm Hroi, nhà nghiên cứu Nguyễn Văn Ngọc cho hay, thân trống làm từ cây nguyên khối, được khoét rỗng ruột, có chiều cao khoảng 54cm và đường kính mặt trống khoảng 27cm (hiện nay, có một số nơi tang trống được làm từ các thân gỗ rời như cách làm trống của người Kinh).

Để tiếng trống có thể vang xa, người Chăm Hroi không chọn da trâu mà dùng da bò hoặc da dê để làm mặt trống, vì da hai con vật này mỏng, khi đánh lên tiếng trống sẽ vang xa. Da được phơi khô, ngâm nước một đêm, sau đó mới đem ra căng làm mặt trống. Tại tâm một mặt trống đục một lỗ nhỏ, có đường kính khoảng 1,5 - 2mm để thoát âm. Tạo cho âm thanh trống vang lên, hòa quyện vào nhau, với một bên dịu êm, trầm đục và một bên rộn rã ngân cao.

Theo ông Nguyễn Văn Ngọc, khi trình diễn K'toong Chigul hai người biểu diễn đeo trống nằm ngang trước bụng, đứng đối diện hoặc quay lưng lại với nhau (tùy tình huống đối đáp), rồi sử dụng lòng hai bàn tay vỗ vào những vị trí khác nhau trên mặt trống tạo các âm thanh có màu sắc rộn rã. "Đặc biệt cách dùng bốn đầu ngón tay trái để vê, vuốt trên bề mặt trống nhằm tạo ra các âm sắc và tiết tấu phức tạp. Đây là sáng tạo đặc biệt của người Chăm Hroi", nhà nghiên cứu Nguyễn Văn Ngọc thông tin và cho biết thêm, hai nghệ nhân vừa vỗ trống, vừa nhún nhảy theo nhịp, hai tay vỗ vào mặt trống liên hồi.

Âm thanh của hai chiếc trống đan xen nhau với nghệ thuật pha tiết tấu rất linh hoạt. Trống này ngừng, trống kia đánh, trống này chậm rãi, trống kia dồn dập, khiến người nghe có cảm giác như một cuộc đối thoại, bạn hỏi, bạn trả lời. Kết hợp với nét biểu cảm trên gương mặt rất ăn khớp với tiết tấu, nhịp điệu, hai nghệ nhân biểu diễn trống đối đáp, thông qua ngữ điệu rất riêng có thể truyền cho nhau những ký hiệu biểu cảm như một cuộc giao tiếp, chuyện trò.

Lấy dẫn chứng về nghệ thuật trình diễn K'toong Chigul, nhà nghiên cứu Nguyễn Văn Ngọc cho biết thêm, qua tiếng trống, họ trò chuyện, tâm tình với nhau. Khi ta nghe tiếng trống nhẹ nhàng, hòa quyện, trữ tình, tình cảm, đó là thể hiện sự yêu quý, đồng điệu cùng nhau. Nhưng một khi đã không ưa nhau thì tiếng trống đốp chát, giận dữ như cãi nhau. Trình diễn K'toong Chigul có nhiều ngữ điệu, rất phong phú trong các làn điệu A-ya, A-ri, chứ không chỉ là trò chuyện cùng nhau. Thậm chí, nghe hai người đánh trống đôi với nhau, ta có thể đoán biết được tình cảm của hai người, vui, buồn, nhớ nhung, trách móc…

Do đó trình diễn nghệ thuật K'toong Chigul luôn là cặp nghệ nhân hiểu ý của nhau mới giữ cho cuộc vui trọn vẹn. Ai không thạo Trống đôi, không nghe được lời của nó. Đó chính là cái khó của nghệ thuật đối đáp K'toong Chigul. ■

K'toong Chigul thường kết hợp hòa tấu với dàn Cồng ba và Chiêng năm, một cách đồng điệu cuốn hút hội làng đông vui đến nức lòng

Qua tiếng K'toong Chigul, người Chăm trò chuyện, tâm tình với nhau

Yên Bái nâng cao kỹ năng truyền thông số

Từ ngày 27 - 29.5 Sở VHTTDL tỉnh Yên Bái tổ chức Hội nghị tập huấn kỹ năng truyền thông số phục vụ quảng bá du lịch năm 2025. Hội nghị có sự tham gia của 75 học viên là cán bộ văn hóa, tuyên truyền và đại diện các doanh nghiệp dịch vụ, du lịch trên địa bàn tỉnh.

Lớp tập huấn do các chuyên gia đến từ Học viện Báo chí và Tuyên truyền, Đài Truyền hình Việt Nam giảng dạy với 6 chuyên đề về kỹ năng truyền thông trên nền tảng số phục vụ quảng bá du lịch như: Tổng quan về truyền thông đa nền tảng và ứng dụng AI trong sản xuất nội dung số; kỹ thuật quay phim trên thiết bị di động; hậu kỳ video kỹ xảo, hiệu ứng và biên tập, chỉnh sửa video trên thiết bị di động; hướng dẫn thực hành sản xuất sản phẩm truyền thông thực địa; thiết kế đồ họa đa phương tiện trên thiết bị di động và triển khai công nghệ VR 360; tổng quan về nền tảng xu hướng thương mại điện tử online.

Chương trình nhằm nâng cao năng lực truyền thông hiện đại cho đội ngũ cán bộ và doanh nghiệp địa phương, góp phần quảng bá hình ảnh du lịch Yên Bái ngày càng chuyên nghiệp, hiệu quả tới đông đảo bạn bè trong nước và quốc tế trên các nền tảng số như TikTok, YouTube, Facebook...

LAN HƯƠNG

Chuyến tàu du lịch "Về miền đất võ"

Từ ngày 1.6, Tổng công ty Đường sắt Việt Nam tổ chức triển khai chạy tuyến tàu du lịch từ Ga Quy Nhơn đến Ga Diêu Trì (Bình Định) với tên gọi "Về miền đất võ". Chuyến tàu hứa hẹn mang đến những trải nghiệm văn hóa và du lịch đặc sắc, góp phần làm phong phú thêm sản phẩm du lịch của Bình Định.

Cụ thể, ngành đường sắt sẽ tổ chức 2 đôi tàu chạy hằng ngày với các số hiệu QN2/QN1 và QN3/QN4, dọc hành trình tàu sẽ dừng lại tại các điểm tham quan để du khách đi tàu check-in, chụp hình (gồm dừng tại km 8+350 Tháp Đôi trong 40 phút; dừng tại km 1+400 Cầu Luật Lễ trong 30 phút). Đoàn tàu được bố trí với 2 toa xe ngồi điều hòa 64 chỗ và đặc biệt là 1 toa xe Văn hóa - Giáo dục (1C). Tại toa xe này, du khách sẽ được thưởng thức miễn phí các chương trình văn hóa nghệ thuật đặc sắc như hát bội, bài chòi; các chương trình giới thiệu ẩm thực đặc trưng của tỉnh Bình Định. Trên toa tàu, đội ngũ hướng dẫn viên chuyên nghiệp đồng hành cùng du khách để thuyết minh về các điểm đến và giá trị văn hóa của vùng đất Bình Định sẽ mang đến trải nghiệm trọn vẹn cho du khách.

MINH LÝ

Nhiều địa phương chưa quan tâm phương án bảo vệ

Bảo vật quốc gia Ngai vua triều Nguyễn bị xâm phạm nghiêm trọng là vụ việc vô cùng đáng tiếc, và càng đáng tiếc hơn khi nó lại diễn ra tại nơi đã, đang bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa khá tốt. Vụ việc này đang nói lên điều gì, nó phản ánh một thực tế là, sau khi hiện vật được công nhận bảo vật quốc gia, nhiều địa phương ít quan tâm nguồn lực cho công tác bảo vệ, xây dựng phương án đảm bảo an toàn tuyệt đối cho di sản. Nói cách khác, phương án bảo vệ bảo vật quốc gia an toàn nhất vẫn là cất vào kho, có nơi còn giao hai người giữ chìa khóa. Cách làm như vậy đúng là an toàn, nhưng phát huy giá trị di sản lại bằng không. Tôi rất đồng tình với ý kiến cho rằng, khi lập hồ sơ hiện vật trình cấp có thẩm quyền xem xét, công nhận bảo vật quốc gia, nhiều địa phương làm rất công phu, kỹ càng, tuy nhiên được công nhận

bảo vật quốc gia rồi thì lại thiếu quan tâm phương án bảo vệ, bảo quản. Cái này cần phải có chế tài xử lý.

Trở lại với vụ việc Ngai vua triều Nguyễn, cần phải thấy công tác bảo vệ nơi đây chưa thật chặt chẽ, chưa có phương án bảo vệ tối ưu đảm bảo an toàn tuyệt đối cho bảo vật quốc gia. Tại một nơi quan trọng như thế cần phải có bảo vệ đứng trực thường xuyên, đồng thời cần có những giải pháp khác đi kèm như hệ thống báo động khi du khách tiến quá gần đến hiện vật, bảo vật. Nếu chỉ dựa vào "hàng rào" bao quanh bảo vật thì chỉ có thể bảo vệ đối với người ngay, còn kẻ gian, manh động sẽ rất khó ứng phó. Trong trường hợp chưa có phương án bảo vệ tối ưu, chúng ta chỉ nên trưng bày phiên bản Ngai vua triều Nguyễn, những ai muốn tiếp cận bảo vật nguyên gốc để nghiên cứu, tham quan sẽ đăng ký với đơn vị. Qua vụ việc nghiêm trọng này, các địa phương cần phải quan tâm hơn, dành nhiều nguồn lực hơn cho công tác bảo vệ, bảo quản, phát huy giá trị bảo vật quốc gia, chứ không nên lo sợ quá lại đưa bảo vật vào kho cất giữ.

(Nhà nghiên cứu lịch sử DƯƠNG TRUNG QUỐC)

Cần triển khai ngay các giải pháp để bảo vệ bảo vật quốc gia

Quần thể di tích và di sản văn hóa Huế là tài sản vô giá cần được bảo vệ nghiêm cẩn, và thời gian qua Trung tâm Bảo tồn Di tích Cố đô Huế đã thực hiện khá tốt trong điều kiện đang có. Sự cố xảy ra ở Điện Thái Hòa là "biến cố" chưa từng có tại Việt Nam. Từ sự việc này, vấn đề bảo vệ quần thể di tích Cố đô Huế nói riêng thật sự báo động cần được chấn chỉnh và có giải pháp mới, mang tính căn cơ và lâu dài. Theo tôi, để bảo vệ di tích và bảo vật quốc gia, hiện vật quý ở khu di sản Huế, đơn vị quản lý cần điều chỉnh khu vực tham quan ở những điểm trọng yếu, trong đó có Điện Thái Hòa, công trình di tích mang "biểu tượng" quyền lực của vương triều Nguyễn vừa được trùng tu. Cần cân nhắc không cho phép du khách mang giày, dép vào nội Điện Thái Hòa; phân lại luồng tuyến tham quan để các bảo vật, hiện vật quý cách xa và an toàn hơn và đặt biển thông báo ở trong "tầm mắt" của khách khi vào điểm tham quan.

Cùng với đó, Trung tâm Bảo tồn Di tích Cố đô Huế cũng cần triển khai ngay các giải pháp để bảo vệ bảo vật quốc gia đang được trưng bày ở các điểm di tích và bảo tàng trên địa bàn, như hệ thống dây cảm biến báo động khi có người vượt quá giới hạn cho phép; đào tạo thêm về võ thuật cho lực lượng bảo vệ và xin phép sử dụng công cụ hiện đại để can thiệp nhanh khi có sự cố. Đồng thời, phải có lực lượng soát vé vào cổng phải lưu ý thái độ, biểu hiện của du khách, nếu có nghi ngờ bất thường cần theo dõi; vấn đề này cũng có thể sử dụng công nghệ để phát hiện từ xa. Bảo vệ di tích, bảo vật quốc gia không chỉ là của đơn vị quản lý mà là trách nhiệm chung của toàn xã hội. Các trường học, gia đình, các tổ chức xã hội

cần chú trọng giáo dục môn Lịch sử; giáo dục văn hóa ứng xử của giới trẻ và cộng động đối với di sản văn hóa.

(PGS.TS ĐỖ BANG, Phó Chủ tịch Hội Khoa học lịch sử Việt Nam)

Rà soát lại quy chế đặc biệt đối với quốc bảo

Quốc bảo đã được chính thức khẳng định giá trị đặc biệt của quốc gia, cần được trân trọng một cách đặc biệt bởi quy chế riêng hữu hiệu từ khung pháp lý, trang thiết bị và cả kỹ năng; "hàng rào" ước lệ, vừa thiêng liêng và nghiêm minh với lòng tự trọng, sự tự tôn, tự hào tận tâm khảm của mỗi người dân, người trực tiếp quản lý, khách du lịch. Từ phương diện quốc gia, mỗi nơi cần cụ thể hóa tinh thần đó để ứng xử hài hòa, hợp lý với những quốc bảo, để nhấn mạnh nét riêng, sự khác biệt và giá trị độc bản, duy nhất của di sản, nhất là để đưa di sản đến với cộng đồng, cộng đồng đến với di sản. Quốc pháp, lệ làng, gia phong truyền thống Việt Nam đặc biệt nổi bật giá trị tinh hoa đó.

Rà soát lại quy chế đặc biệt đối với quốc bảo nói chung và trường hợp ngai vàng ở Huế nói riêng để tiếp tục xây dựng, bổ sung hoàn chỉnh, ban hành. Trân trọng không gian máu thịt của di sản, xác định rõ các khu vực trung tâm - ngoại vi - phụ cận, như tương ứng với vùng Xanh (được phép), Vàng (hạn chế: Nhắc nhở, khuyến cáo), Đỏ (cấm: Cảnh cáo, phạt hành chính, mời ra …), để

chủ thể quản lý và khách thể tham quan kịp thời có cách ứng xử phù hợp qua những không gian, trang thiết bị vật lý (hàng rào, thiết bị bảo vệ hài hòa, phù hợp, dù chỉ một vạch sơn, khung bảo vệ) lẫn tính ước lệ, tính thiêng trong tiềm thức, suy nghĩ.

Quốc bảo luôn được xã hội quan tâm, từ mạch nguồn thiêng liêng đến trang thiết bị hữu hiệu. Định vị các khu vực sẽ giúp ưu tiên chú trọng đầu tư trọng tâm con người, trang thiết bị tương ứng, như phương thức 5 bậc thị vệ cấm quân (nhất-ngũ đẳng), đồng bộ từ nhận thức, kỹ năng, trang thiết bị và đương nhiên cả phụ cấp trách nhiệm. Giải quyết mối quan hệ giữa di sản văn hóa và cộng đồng qua việc trao truyền, giáo dục, khơi gợi sự tự tin, lòng tự trọng, niềm tự hào trong mỗi người dân chính là "vạch đỏ" thiêng liêng, hữu hiệu nhất cho quốc bảo lẫn các không gian di sản.

Có nhiều cách ứng xử để giải quyết sự cố vừa qua với những luận chứng luận cứ tương ứng để thành phố Huế quyết định phù hợp. Tôi cho rằng cần xây dựng bộ hồ sơ các ngai vàng triều Nguyễn, bao gồm ngai thờ và ngai triều chính, với những giá trị độc đáo từ hoàn cảnh ra đời gắn liền những sự kiện trọng đại, cấu trúc, chức năng, chất liệu, màu sắc, họa tiết trang trí… Tiếp cận lịch sử khách quan, giữ nguyên hiện trạng "đổ vỡ" và tập trung hoàn thiện hồ sơ, phục chế phiên bản để trưng bày, nghiên cứu cũng là một phương án khả dĩ, nghiêm túc nhìn nhận một sự cố hy hữu trong "giáo trình" bảo tồn di sản mà mỗi địa phương, quốc gia và cả UNESCO cần thiết thực tham khảo.

(TS TRẦN ĐÌNH HẰNG, Trưởng Phân viện Văn hóa Nghệ thuật, Thể thao và Du lịch miền Trung)

LÂM SƠN - SƠN THÙY ***(thực hiện)***

Bộ VHTTDL vừa có văn bản số 2373 /BVHTTDL-DSVH về việc rà soát, đánh giá và tăng cường công tác bảo vệ, bảo quản, phát huy giá trị bảo vật quốc gia gửi Bộ, ngành, tổ chức chính trị, tổ chức chính trị, xã hội ở Trung ương; UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.

Bộ VHTTDL đề nghị thực hiện như sau: Rà soát, đánh giá thực trạng công tác trưng bày, bảo quản, bảo vệ và các biện pháp bảo đảm an ninh, an toàn đối với bảo vật quốc gia đang trực tiếp quản lý, với các thông tin; Phương án bảo đảm an ninh, an toàn và biện pháp ứng phó rủi ro đã triển khai (từ sau khi có Quyết định công nhận bảo vật quốc gia); Đề xuất, kiến nghị (nếu có). Báo cáo rà soát, đánh giá gửi về Bộ VHTTDL (qua Cục Di sản văn hóa) trước ngày 6.6.2025.

Tiếp tục tăng cường công tác bảo vệ, bảo quản và phát huy giá trị bảo vật quốc gia theo định hướng: Về công tác bảo vệ, tổ chức xây dựng, hoàn thiện và kịp thời triển khai phương án bảo vệ đối

Liên tiếp xảy ra những vụ việc di sản quốc gia đặc biệt bị xâm hại nghiêm trọng, và dư luận đang đặt ra vấn đề: Trách nhiệm của chính quyền địa phương, cơ quan chức năng trong việc chậm xây dựng phương án bảo vệ đặc biệt đối với di sản có giá trị đặc biệt quý hiếm.

Trao đổi với *Văn Hóa*, PGS.TS Đặng Văn Bài, Phó Chủ tịch Hội đồng Di sản văn hóa quốc gia cho biết, đây là một hồi chuông cảnh báo các địa phương trong công tác bảo vệ di sản, đặc biệt đối với các bảo vật quốc gia. Theo PGS.TS Đặng Văn Bài, những vụ việc gần đây đặt ra yêu cầu bảo vật quốc gia cần được bảo vệ như thế nào. Các địa phương cần tăng cường các biện pháp bảo vệ, có hàng rào quy định khoảng cách tiếp cận giữa du khách với di sản, bảo vật, tránh tình trạng "mất bò mới lo làm chuồng".

PGS.TS Đặng Văn Bài cũng cho rằng, có một thực tế là một số địa phương rất vinh dự khi được cấp thẩm quyền cấp bằng vinh danh di sản văn hóa như bảo vật quốc gia, nhưng lại chưa quan tâm xây dựng các phương án bảo vệ. "Những vụ việc gần đây là tiếng chuông cảnh tỉnh các địa phương cần thực hiện nghiêm việc bảo vệ di sản nói chung, bảo vật quốc gia nói riêng", PGS.TS Đặng Văn Bài nhấn mạnh. Theo ông Bài, để nâng cao trách nhiệm, các địa phương đã và đang sở hữu di tích, di sản, đặc biệt là bảo vật quốc gia cần thực hiện hai biện pháp song song. Một là yêu cầu các địa phương phải tự giác, nâng cao trách nhiệm thực hiện nghiêm việc bảo vệ di sản, bảo vật quốc gia và hai là việc giám sát thực hiện, kiểm tra định kỳ từ Bộ VHTTDL. Để các địa phương nâng cao trách nhiệm trong bảo vệ di sản, bảo vật quốc gia, Bộ VHTTDL cần yêu cầu địa phương báo cáo định kỳ hiện trạng, biện pháp bảo vệ, bảo quản đối với các bảo vật quốc gia. Ngoài ra, Bộ cũng nên kiểm tra định kỳ việc bảo vệ, bảo quản các bảo vật quốc gia ở các địa phương. Có thể đặt ra định chế, nếu kiểm tra phát hiện địa

Bộ VHTTDL yêu cầu rà soát, đánh giá và tăng cường công tác bảo vệ bảo vật quốc gia

với từng bảo vật quốc gia, trong đó lưu ý: Có biện pháp phòng, chống trộm cắp, cháy, nổ, thiên tai và các nguy cơ gây hư hại khác để bảo đảm tuyệt đối an toàn cho bảo vật quốc gia. Đối với bảo vật quốc gia hiện đang được lưu giữ tại di tích hoặc thuộc sở hữu tư nhân, phải xây dựng phương án bảo vệ cụ thể đối với từng bảo vật quốc gia, được Sở VHTTDL, Sở VHTT thông qua, được UBND cấp xã phân công tổ chức thực hiện. Kịp thời, chủ động báo cáo, thông tin tới cơ quan chủ quản và các cơ quan có liên quan khi có những diễn biến trong thực tế ảnh hưởng đến công tác bảo vệ tuyệt đối an toàn đối với bảo vật quốc gia.

Về công tác bảo quản, ưu tiên đầu tư kinh phí cải tạo, nâng cấp công trình, hạ tầng kỹ thuật và trang thiết bị chuyên dụng dành cho kho bảo quản và khu vực trưng bày bảo vật quốc gia tại bảo tàng, nơi lưu giữ bảo vật quốc gia tại di tích. Việc bảo quản bảo vật quốc gia phải được lập thành phương án cụ thể, bảo đảm tính khoa học và theo đúng quy định của pháp luật về di sản văn hóa; quá trình thực hiện bảo quản phải tuân thủ chặt chẽ nguyên tắc, quy trình, kỹ thuật bảo quản, đồng thời có sự phối hợp, hướng dẫn của các nhà khoa học trong lĩnh vực liên quan, các chuyên gia về bảo quản (căn cứ theo loại hình, chất liệu, tình trạng của từng bảo vật quốc gia).

Về công tác phát huy giá trị: Xây dựng và triển khai hiệu quả các chương trình riêng, với nội dung hấp dẫn, hình thức đa dạng, dễ phổ biến và tiếp cận để quảng bá về giá trị của bảo vật quốc gia tới đông đảo công chúng trong và ngoài nước. Nghiên cứu phương án trưng bày, phát huy giá trị phù hợp với tính chất, loại hình bảo vật quốc gia để đáp ứng nhu cầu hưởng thụ văn hóa của nhân dân, trên cơ sở ưu tiên bảo vệ an toàn, an ninh và giá trị của bảo vật quốc gia.

Bảo đảm an toàn đối với di vật, cổ vật có giá trị tại các di tích lịch sử, văn hóa, danh lam thắng cảnh: Sở VHTTDL, Sở VHTT có trách nhiệm chỉ đạo chính quyền địa phương nơi có di tích rà soát và lập Danh mục hiện vật có giá trị tại từng di tích; định kỳ hằng năm tổ chức kiểm tra, rà soát việc bảo vệ hiện vật có giá trị theo Danh mục được lập. Chính quyền địa phương nơi có di tích tổ chức lập và phê duyệt phương án bảo vệ đối với từng hiện vật có giá trị; giao tổ chức, cá nhân trực tiếp quản lý di tích chịu trách nhiệm phối hợp với công an địa phương phân công trách nhiệm quản lý hiện vật có giá trị theo phương án bảo vệ đã được phê duyệt.

Phương án bảo vệ hiện vật có giá trị trong Danh mục hiện vật có giá trị phải đáp ứng các yêu cầu sau: Đối với hiện vật trong di tích mà không thể cất giữ hoặc trưng bày hiện vật phục chế thay thế, phương án bảo vệ hiện vật cần bảo đảm hạn chế hoặc không cho khách tham quan tiếp cận và tác động trực tiếp hiện vật; thường xuyên kiểm tra, ngăn chặn các tác nhân gây hại hiện vật; định kỳ bảo quản, bảo dưỡng hiện vật. Trường hợp hiện vật có thể cất giữ, thay thế bằng hiện vật phục chế, thì phương án cất giữ phải bảo đảm có thiết bị bảo quản hiện vật; có thiết bị báo động chống trộm cắp; vị trí bảo vệ hiện vật đã cách xa các khu vực có nguy cơ cháy nổ, ngập nước; có camera theo dõi kết nối với tổ chức, cá nhân được phân công bảo vệ hiện vật.

PHƯƠNG ANH

PHƯƠNG ÁN BẢO VỆ ĐẶC BIỆT BẢO VẬT QUỐC GIA, DI TÍCH QUỐC GIA ĐẶC BIỆT:

Nếu không triển khai sẽ kiến nghị thu hồi danh hiệu

HÀ AN

phương nào, bảo vật nào không được bảo vệ tốt, Bộ nhắc nhở, khuyến nghị. Nếu qua ba lần không thực hiện được thì thu hồi quyết định công nhận, loại khỏi danh mục.

"Chúng ta không được chủ quan. Việc để ngai vua ở trong Điện Thái Hòa tưởng như là đã được bảo vệ rồi nhưng người dân vẫn dễ dàng tiếp cận. Trong khi ở nước ngoài, ví dụ bức tranh Nàng Mona Lisa ở Bảo tàng Louvre dù đặt trong bảo tàng, ngoài điều kiện nhiệt độ, độ ẩm nghiêm ngặt, người Pháp còn đặt bức tranh bên trong kính chống đạn. Bảo vệ di sản, đặc biệt là báu vật quốc gia phải nghiêm ngặt, tuyệt đối an toàn", PGS.TS Đặng Văn Bài chia sẻ.

Đồng quan điểm, TS Đinh Đức Tiến, Giảng viên khoa Lịch sử, Đại học KHXH và Nhân văn (ĐH Quốc gia HN) cho biết, Luật Di sản văn hóa đã quy định rất rõ những hành vi nghiêm cấm. Tuy nhiên, đối với trường hợp bảo vật Ngai vua triều Nguyễn, người vi phạm có dấu hiệu tâm lý bất bình thường nên có thể coi đây là một tai nạn đáng tiếc. "Mặc dù đã có bảo vệ, có chế tài, có khuyến cáo... nhưng chúng ta không thể lường trước hết được các tình huống trong cuộc sống. Nhưng từ tai nạn này, chúng ta phải lưu tâm nhiều hơn, những trường hợp người xâm hại di sản bất bình thường trong tâm lý thì chúng ta cần có phương án dự phòng", TS Tiến cho biết.

Theo TS Đinh Đức Tiến, đối với các hiện vật gốc được đem ra trưng bày, đặc biệt là với bảo vật quốc gia, cần có hệ thống an ninh tốt hơn. An ninh không chỉ là lực lượng bảo vệ được đào tạo bài bản, chuyên nghiệp chống xâm hại, chống trộm mà cả về bảo quản chống cháy nổ, độ ẩm, nhiệt độ phù hợp để hiện vật được bảo vệ một cách tối ưu nhất. Bên cạnh đó cần đẩy mạnh hơn nữa công tác tuyên truyền, giáo dục, nâng cao ý thức người dân, du khách hiểu ý nghĩa, giá trị của di sản. Di sản, báu vật phải sống được trong bối cảnh của hiện tại, sống cuộc sống đời thường. Nghĩa là di sản phải để người dân tham quan, nhìn ngắm, tương tác, di sản đang sống trong đời sống cộng đồng. Vì thế, chúng ta cần tìm một giải pháp khả thi, hiệu quả hơn trong công tác bảo vệ để du khách vẫn nhìn được hiện vật gốc, nhưng phải đảm bảo an toàn tuyệt đối cho di sản, bảo vật.

"Chúng ta cần áp dụng tất cả các biện pháp an ninh một cách tối đa, có những biện pháp kỹ thuật hiện đại, vẫn để du khách tiếp cận, nhìn thấy hiện vật nhưng không thể tác động, phương hại đến hiện vật. Bên cạnh đó, cần phải thiết lập quy trình kiểm tra định kỳ đối với bảo vật quốc gia; đầu tư hệ thống giám sát an ninh hiện đại tại các điểm nhạy cảm, đồng thời xây dựng bộ tiêu chuẩn chuyên biệt về trưng bày, bảo quản, phục dựng hiện vật tại từng cấp độ di tích", TS Đinh Đức Tiến chia sẻ.■

> *Để các địa phương nâng cao trách nhiệm trong bảo vệ di sản, bảo vật quốc gia, Bộ VHTTDL cần yêu cầu địa phương báo cáo định kỳ hiện trạng, biện pháp bảo vệ, bảo quản đối với các bảo vật quốc gia. Ngoài ra, Bộ cũng nên kiểm tra định kỳ việc bảo vệ, bảo quản các bảo vật quốc gia ở các địa phương.*
>
> *Có thể đặt ra định chế, nếu kiểm tra phát hiện địa phương nào, bảo vật nào không được bảo vệ tốt, Bộ nhắc nhở, khuyến nghị. Nếu qua ba lần không thực hiện được thì thu hồi quyết định công nhận, loại khỏi danh mục.*
>
> **(PGS.TS ĐẶNG VĂN BÀI)**

BẢO VẬT QUỐC GIA NGAI VUA TRIỀU NGUYỄN BỊ XÂM HẠI ĐẶC BIỆT NGHIÊM TRỌNG:

Bảo vệ di tích, bảo vật còn lỏng lẻo?

SƠN THÚY

phục vì trước đó một nhân viên bảo vệ đã phát hiện đối tượng có biểu hiện không bình thường và đã mời đối tượng ra hậu điện. "Tuy nhiên, đối tượng sau đó quay lại, lẻn vào khu vực trưng bày Ngai vua triều Nguyễn, la hét và sau đó làm gãy phần tựa phía trước tay trái", báo cáo của Trung tâm cho hay.

Qua báo cáo này nhiều ý kiến cho rằng, trên thực tế còn nhiều vấn đề cần phải được phân tích, lý giải ở nhiều khía cạnh, trong đó đáng chú ý nhất là, "tại thời điểm xảy ra vụ việc, hai nhân viên bảo vệ đều có mặt tại khu vực điện Thái Hòa". Câu hỏi đặt ra, hai nhân viên bảo vệ đó đang ở trong hay ngoài điện Thái Hòa, và có phát hiện đối tượng vượt qua khu vực bảo vệ để ngồi lên ngai? Qua tài liệu camera ghi lại được đối tượng lên ngồi trên ngai, cởi áo, đặt phá bảo vật... trong khoảng thời gian dài hơn một phút, chúng tôi không nhận thấy một nhân viên bảo vệ nào đang ở trong điện Thái Hòa. Ngoài ra, trước đó một nhân viên bảo vệ đã phát hiện đối tượng có biểu hiện bất thường, và chỉ mời ra ngoài, không hề có biện pháp tiếp cận, tìm hiểu cũng như ngăn chặn khi nó chưa diễn ra. Vì thế, gọi đây là "sự cố hết sức hy hữu" là khá gượng ép. Nói cách khác, công tác bảo vệ đi tích, bảo vật tại nơi đặc biệt quan trọng như điện Thái Hòa đang thực sự có vấn đề, nếu không chỉ thắng ra là còn lòng lẻo.

Bảo vật quốc gia Ngai vua triều Nguyễn trưng bày tại điện Thái Hòa (ảnh chụp trước khi bị đội tượng xâm hại) Ảnh: S.THÚY

Bảo vật quý có giá trị văn hóa, lịch sử, nghệ thuật

Ông Ngô Văn Minh, Giám đốc Bảo tàng Cổ vật Cung đình Huế (thuộc Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế) cho biết, ngay sau khi xảy ra vụ việc ở điện Thái Hòa, lực lượng của bảo tàng đã thực hiện giải pháp đưa báo vật quốc gia Ngai vua triều Nguyễn về bảo quản, lưu giữ ở bảo tàng. Riêng bệ ỷ tay bị đổi tượng Hồ Văn Phương Tâm làm hư hại đã được cơ quan Công an thành phố Huế tạm thời thu giữ để điều tra vụ việc.

Khi trùng tu điện Thái Hòa, bảo vật quốc gia Ngai vua triều Nguyễn được đưa về bảo quản ở bảo tàng để đảm bảo an toàn. Trong thời gian này, Trung tâm đã phục chế một chiếc ngai vàng với kích thước tương đương và trưng bày ở lầu Ngũ Phụng - Ngọ Môn Huế để phục vụ du khách tham quan. Ngay sau khi xảy ra sự cố, Bảo tàng Cổ vật cung đình Huế đã đưa chiếc ngai phục chế này đến trưng bày tạm thời ở vị trí đặt bảo vật quốc gia Ngai vua Cung đình Huế, Ngai vua triều Nguyễn là hiện vật gốc được chế tác dưới thời vua Thái Hòa và sử dụng xuyên suốt 13 đời vua triều Nguyễn, kéo dài 143 năm. Năm 1923, để chuẩn bị cho lễ Tứ tuần đại khánh của vua Khải Định, triều đình cho làm thêm bửu tán bằng gỗ thếp vàng che phía trên ngai. Ngai vua triều Nguyễn được làm bằng gỗ và sơn son thếp vàng và chạm long tỉnh xảo, có giá trị văn hóa, lịch sử và nghệ thuật. Phần lưng ngai (phần cao nhất) gồm một tấm bằng gỗ hợp hình chữ nhật có bề cộng khoảng 18cm đặt theo chiều dọc; mỗi bên có hai song tựa cạnh vuông; trên tấm bằng gỗ có chạm nổi đề tài "long hàm thọ". Đường diềm xung quanh chạy theo tay ngai được chạm lọng đề tài "hoa lá đơi". Tay ngai được uốn cong, lượn theo lưng ghế sang hai bên thành hai đầu rồng.

Mặt ngai (phần để ngồi) hình chữ nhật, kích thước 87cm x 72cm. Từ mặt ngai đến gia Ngai vua triều Nguyễn ở điện Thái Hòa là không thể ngờ tới. Đây cũng là vấn đề mà chúng ta phải quan tâm hơn về công tác tổ chức quản lý, bảo vệ di tích. Với dung được các sự việc sẽ xảy ra nếu đối tượng xấu có tính, có đã tâm thực hiện các hành động phá hoại. Chính vì thế, những người làm chuyên môn phải suy

Xử lý trách nhiệm của cá nhân, tổ chức liên quan

Chiều tối qua 25.5, Văn phòng Chính phủ có văn bản số 4623/VPCP - KGVX gửi Bộ VHTTDL, Chủ tịch UBND TP Huế truyền đạt ý kiến của Phó Thủ tướng Mai Văn Chính về việc xử lý thông tin phản ánh bảo vật quốc gia "Ngai vua triều Nguyễn". Theo đó Phó Thủ tướng yêu cầu UBND TP Huế khẩn trương chỉ đạo thực hiện kiểm tra, đánh giá tình trạng ký thuật của bảo vật quốc gia "Ngai vua triều Nguyễn", đề xuất giải pháp bảo quản, phục hồi theo quy định của pháp luật. Tổ chức kiểm điểm, rút kinh nghiệm và xử lý trách nhiệm của cá nhân, tổ chức liên quan, không để xảy ra trường hợp tương tự. Chỉ đạo rà soát tổng thể, tăng cường công tác quản lý, bảo vệ di tích an ninh, an toàn di tích Cố đô Huế và các di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia thuộc di tích Cố đô Huế cũng như các công tác quản lý di tích trên địa bàn; chủ động xây dựng phương án phòng ngừa, phát hiện từ sớm và sẵn sàng ngăn chặn xử lý các hành vi xâm hại, phá hoại. Đẩy mạnh tuyên truyền, giáo dục nâng cao ý thức, nhận thức về bảo vệ di sản văn hóa trong cộng đồng.

Phó Thủ tướng cũng yêu cầu Bộ VHTTDL chỉ đạo tổng rà soát, đánh giá công tác trưng bày, bảo quản, bảo vệ và các biện pháp bảo đảm an ninh, an toàn các bảo vật quốc gia đã được; kịp thời tăng cường các biện pháp bảo đảm tuyệt đối an toàn các bảo vật quốc gia đã được công nhận và hiện vật, cổ vật có giá trị tại các di tích, danh lam thắng cảnh theo đúng quy định của pháp luật; báo cáo Thủ tướng Chính phủ kết quả thực hiện trước ngày 15.6.2025.

L.S

Như chưa hề có "bảo vệ đặc biệt bảo vật quốc gia"

NGUYỄN HÒA

Vụ việc xâm hại đặc biệt nghiêm trọng bảo vật quốc gia Ngai vua triều Nguyễn ở Điện Thái Hòa (Huế) không chỉ là hồi chuông rung lên cảnh báo nghiêm khắc, mà qua đó còn cho thấy một hiện tượng cũng cần "cảnh báo" không kém, đấy là nhiều địa phương chưa thực sự "đọc, hiểu" và triển khai đầy đủ, hiệu quả những ý kiến chỉ đạo của Bộ VHTTDL về vấn đề này.

Bảo vật quốc gia Ngai hoàng đế Duy Tân trưng bày tại Bảo tàng Cổ vật Cung đình Huế gần như không có phương án bảo vệ đặc biệt Ảnh: THÚY TRANG

Ngai vua triều Nguyễn bị xâm hại nghiêm trọng do chưa triển khai phương án bảo vệ đặc biệt Ảnh: BV

CÔNG TY TNHH BIỂU DIỄN NGHỆ THUẬT LÊ SƠN QUẢNG CÁO MẠO DANH LIÊN ĐOÀN XIẾC VIỆT NAM:

Phải xử nghiêm để bảo vệ thương hiệu nghệ thuật chân chính

● **THÚY HIỀN**

Hôm qua 29.5, Sở VHTT Hà Nội chính thức làm việc với đại diện Liên đoàn Xiếc Việt Nam và Công ty TNHH Biểu diễn Nghệ thuật Lê Sơn nhằm làm rõ dấu hiệu mạo danh đơn vị nhà nước trong hoạt động nghệ thuật. Vụ việc được khơi nguồn từ công văn số 197/LĐX-HCTH do NSND Tống Toàn Thắng, Giám đốc Liên đoàn Xiếc Việt Nam ký, đề nghị xử lý hành vi sử dụng trái phép tên tuổi và hình ảnh của Liên đoàn. Sự việc đang thu hút sự quan tâm đặc biệt của dư luận khi ranh giới giữa sáng tạo nghệ thuật và đạo đức nghề nghiệp bị đặt lên bàn cân.

Không thể im lặng trước hành vi mạo danh trắng trợn

Bài viết "Công ty TNHH Biểu diễn Nghệ thuật Lê Sơn quảng cáo mạo danh Liên đoàn Xiếc Việt Nam" đăng trên *Văn Hóa điện tử* ngày 28.5 đã phản ánh rõ nội dung công văn do Liên đoàn Xiếc Việt Nam gửi đến lãnh đạo Sở VHTT Hà Nội, Thanh tra Sở, đề nghị khẩn trương xử lý hành vi sử dụng trái phép hình ảnh của Liên đoàn bởi một đơn vị tư nhân, cụ thể là Công ty TNHH Biểu diễn Nghệ thuật Lê Sơn, trong chương trình biểu diễn xiếc dự kiến diễn ra vào các ngày 30.5, 31.5 và 1.6 tại Trung tâm Nghệ thuật Âu Cơ (số 8 Huỳnh Thúc Kháng). Văn bản nêu rõ: *"... Công ty TNHH Biểu diễn Nghệ thuật Lê Sơn đã tổ chức chương trình biểu diễn xiếc, sử dụng một số hình ảnh của Liên đoàn Xiếc Việt Nam để quảng cáo một cách gian dối, gây hiểu nhầm cho khán giả, đồng thời làm tổn hại đến uy tín của các nghệ sĩ và của Liên đoàn. Để bảo vệ quyền lợi chính đáng của khán giả, cũng như gìn giữ thương hiệu và danh tiếng của đơn vị, Liên đoàn Xiếc Việt Nam kính đề nghị lãnh đạo Sở VHTT Hà Nội, Thanh tra Sở xem xét và kịp thời có biện pháp xử lý sai phạm"*.

Công ty TNHH Biểu diễn Nghệ thuật Lê Sơn đã kịp thời quảng bá rầm rộ chương trình trên nhiều phương tiện thông tin đại chúng và mạng xã hội. Đây là điểm cần được các cơ quan quản lý nhà nước nhìn nhận một cách nghiêm túc để rút kinh nghiệm, đảm bảo kịp thời vào cuộc trong những trường hợp tương tự, tránh để sự việc bị đẩy xa và gây dư luận xấu. Hình ảnh bị đơn vị này sử dụng trái phép đều là những tiết mục nổi bật gắn liền với thương hiệu Liên đoàn Xiếc Việt Nam, như: *Đế kiếm, Đế trụ, Xe đạp trên dây thép cao, Cột xoay, Ngựa, Trâu, Đu sen, Patin, Vòng xoay mạo hiểm...*

Tại buổi làm việc với Sở VHTT Hà Nội, NSND Trần Mạnh Cường, Phó Giám đốc Liên đoàn Xiếc Việt Nam thông tin: "Công ty TNHH Biểu diễn Nghệ thuật Lê Sơn đã thừa nhận việc sử dụng các hình ảnh thuộc quyền sở hữu của Liên đoàn để quảng cáo cho các chương trình biểu diễn. Đến nay, họ cho biết đã gỡ bỏ toàn bộ hình ảnh quảng bá sai phạm khỏi mạng xã hội, các băng-rôn, tờ rơi giới thiệu...".

Tuy nhiên, theo ông Quách Hoàng Anh, Phó Trưởng phòng Quản lý biểu diễn của Liên đoàn, đây không phải là lần đầu tiên đơn vị này vi phạm. Trước đó, trong một chương trình biểu diễn tại quận Cầu Giấy (Hà Nội) vào năm ngoái, Công ty Lê Sơn cũng từng sử dụng hình ảnh tiết mục của Liên đoàn để quảng cáo, và Liên đoàn đã phải gửi công văn phản ánh lên Sở VHTT Hà Nội. Ông Hoàng Anh cho biết, toàn bộ tiết mục của Liên đoàn Xiếc Việt Nam đều đã được đăng ký bản quyền hình ảnh. Đặc biệt, các con thú phục vụ biểu diễn như voi, trâu, ngựa... đều được gắn chip định vị, giúp đơn vị kiểm soát và theo dõi lịch trình biểu diễn. Do đó, việc các tiết mục này xuất hiện trong chương trình do Công ty Lê Sơn tổ chức là hành vi sử dụng hình ảnh giả mạo.

"Tình trạng mạo danh hình ảnh và thương hiệu của Liên đoàn Xiếc Việt Nam đang diễn ra tràn lan tại nhiều địa phương, trở thành vấn nạn nghiêm trọng đối với các đơn vị nghệ thuật chuyên nghiệp nhà nước. Đây là hành vi thách thức không thể chấp nhận. Nó không chỉ gây tổn hại nghiêm trọng đến uy tín của Liên đoàn mà còn đánh lừa khán giả, ảnh hưởng tới niềm tin công chúng đối với nghệ thuật biểu diễn chính thống", NSND Trần Mạnh Cường nhấn mạnh.

> *Đại diện Sở VHTT Hà Nội khẳng định sẽ xử lý nghiêm vụ việc theo đúng quy định pháp luật. Liên đoàn Xiếc Việt Nam mong rằng, từ sự việc này, các Sở VHTTDL, Sở VHTT địa phương cần tăng cường giám sát, kịp thời phát hiện và ngăn chặn tình trạng mạo danh các đơn vị nghệ thuật chuyên nghiệp, nhằm bảo vệ uy tín, thương hiệu của các đoàn nghệ thuật Nhà nước cũng như gìn giữ niềm tin công chúng đối với nghệ thuật biểu diễn chính thống. Rất cần những chế tài đủ mạnh để "dẹp loạn" tình trạng mạo danh đang ngày càng biến tướng trong lĩnh vực tổ chức biểu diễn hiện nay.*
>
> **(Giám đốc Liên đoàn Xiếc Việt Nam, NSND TỐNG TOÀN THẮNG)**

Một số hình ảnh vi phạm được Công ty TNHH Biểu diễn Nghệ thuật Lê Sơn sử dụng trong tờ rơi, băng rôn quảng cáo treo tại Trung tâm Nghệ thuật Âu Cơ (địa điểm tổ chức chương trình)

Đừng để nghệ thuật tử tế bị đánh tráo bằng chiêu trò rẻ tiền

Phó Giám đốc Liên đoàn Xiếc Việt Nam cho biết, tại buổi làm việc vào sáng 29.5, lãnh đạo Phòng quản lý nghệ thuật Sở VHTT Hà Nội khẳng định, cơ quan quản lý nhà nước không bao giờ đồng tình với những vi phạm trong tổ chức biểu diễn, như: Quảng cáo không đúng hình ảnh, biểu diễn không đúng tiết mục đăng ký xin phép... Cơ quan chức năng sẽ tiến hành kiểm tra, duyệt chương trình, đồng thời báo cáo lãnh đạo để xử lý theo mức độ vi phạm của Công ty TNHH Biểu diễn Nghệ thuật Lê Sơn.

Hiện tại, phía Công ty TNHH Biểu diễn Nghệ thuật Lê Sơn đã thừa nhận hành vi sử dụng hình ảnh mạo danh thương hiệu của Liên đoàn Xiếc Việt Nam, đồng thời bày tỏ mong muốn được thông cảm và cam kết sẽ không tái phạm. Tuy nhiên, Phó Giám đốc Liên đoàn xiếc Việt Nam vẫn không khỏi trăn trở: "Chúng tôi được biết Phòng Quản lý Nghệ thuật của Sở đã chấp thuận cho Công ty TNHH Biểu diễn Nghệ thuật Lê Sơn đăng ký biểu diễn 11 tiết mục. Trong đó, nếu có những tiết mục như xiếc trâu, ngựa… thì chắc chắn ở khu vực phía Bắc hiện nay chỉ duy nhất Liên đoàn Xiếc Việt Nam mới sở hữu và đủ điều kiện tổ chức".

NSND Trần Mạnh Cường chia sẻ thêm, các tiết mục của Liên đoàn được đầu tư công phu, tổ chức chuyên nghiệp với sự tham gia của hàng chục, thậm chí hàng trăm nghệ sĩ, kỹ thuật viên, nhân sự hậu cần. Mỗi chuyến lưu diễn là cả một nỗ lực lớn cả về nghệ thuật và kinh phí. Trong khi đó, các nhóm biểu diễn tự phát, thường gọi là "xiếc cỏ", chỉ có 2-3 người, không đầu tư rạp bạt, chi phí thấp nên vé vào xem chỉ từ 30.000-50.000 đồng. Họ dùng hình ảnh Liên đoàn để quảng cáo, nhưng biểu diễn lại sơ sài, kém chất lượng, khiến khán giả hiểu nhầm. "Đó là hành vi *treo đầu dê bán thịt chó,* gây ảnh hưởng nghiêm trọng đến uy tín và danh tiếng của chúng tôi", NSND Trần Mạnh Cường bức xúc.

Thực trạng mạo danh hình ảnh và thương hiệu không chỉ là câu chuyện riêng lẻ mà đã trở thành vấn nạn đối với các đơn vị nghệ thuật chuyên nghiệp thuộc Nhà nước. Khi những vi phạm như của Công ty TNHH Biểu diễn Nghệ thuật Lê Sơn không bị xử lý nghiêm minh, thì nguy cơ tái phạm và lan rộng là điều khó tránh khỏi. Quan điểm của Liên đoàn Xiếc Việt Nam là mong muốn các cơ quan quản lý nhà nước sớm vào cuộc một cách cương quyết, xử lý nghiêm và đúng quy trình, như vậy mới đủ sức răn đe, không chỉ với Công ty Lê Sơn mà với cả những đơn vị biểu diễn khác - nhằm bảo vệ công bằng cho nghệ thuật chân chính và quyền lợi của công chúng. ■

VĂN HÓA

Công ty TNHH biểu diễn nghệ thuật Lê Sơn quảng cáo mạo danh Liên đoàn Xiếc Việt Nam

THÚY HIỀN Thứ Tư, 28/5/2025 14:00

Chia sẻ

VHO - Công ty TNHH biểu diễn nghệ thuật Lê Sơn tổ chức chương trình biểu diễn xiếc mạo danh một số hình ảnh tiết mục của đơn vị tại Trung tâm nghệ thuật Âu Cơ, số 8 Huỳnh Thúc Kháng, Liên đoàn Xiếc Việt Nam đã gửi công văn tới lãnh đạo Sở Văn hóa và Thể thao Hà Nội, Thanh tra Sở về việc đề nghị có biện pháp kịp thời xử lý đơn vị tư nhân mạo danh hình ảnh Liên đoàn Xiếc Việt Nam.

Bài viết đăng trên *Văn Hóa điện tử* ngày 28.5

KỊCH HÈ CHO THIẾU NHI 2025:

Bài học giáo dục qua nghệ thuật sân khấu

● THÙY TRANG

Mỗi dịp hè về, sân khấu TP.HCM lại sôi động với hàng loạt tác phẩm nghệ thuật dành riêng cho khán giả nhí. Không chỉ tái dựng các vở từng được giới mộ điệu yêu mến, mùa hè 2025 ghi nhận nỗ lực từ các đơn vị sân khấu trong việc làm mới nội dung, đa dạng hóa hình thức thể hiện và đẩy mạnh yếu tố giáo dục thông qua nghệ thuật kể chuyện.

Sân khấu đầy sắc màu của "Ngày xửa ngày xưa 36". Ảnh chụp buổi diễn phúc khảo

Mùa kịch hè rực rỡ sắc màu và bài học sống

Điểm sáng rõ nhất trong mùa kịch hè năm nay là nỗ lực đầu tư nghiêm túc, công phu ở nhiều sân khấu lớn. Từ IDECAF, sân khấu Quốc Thảo, Trương Hùng Minh đến sân khấu 5B…, mỗi đơn vị đều mang đến những sản phẩm nghệ thuật có chiều sâu, chạm đến các giá trị nhân văn cốt lõi: Gia đình, mái trường, tính trung thực, lòng nhân ái…

Một xu hướng đáng chú ý là việc lấy cảm hứng từ văn hóa dân gian và thần thoại phương Đông - phương Tây, rồi "chế biến" lại bằng lối dàn dựng hiện đại, gần gũi với tâm lý trẻ nhỏ. Điều này không chỉ giúp các em tiếp cận di sản văn hóa một cách tự nhiên, mà còn khơi gợi trí tưởng tượng và cảm thụ nghệ thuật sinh động.

Ở một xã hội ngày càng đề cao yếu tố giải trí số, việc đưa những thông điệp giáo dục đạo đức, nhân cách vào sân khấu thiếu nhi thực sự không dễ dàng. Tuy nhiên, các nhà làm kịch năm nay đã thể hiện sự khéo léo khi lồng ghép những bài học như "không dùng bạo lực để giải quyết mâu thuẫn", "nói thật dù trong hoàn cảnh khó khăn", hay "bảo vệ động vật là bảo vệ chính mình"... vào từng tuyến truyện, không giáo điều mà vẫn đủ sức lay động.

Không phụ lòng khán giả nhí, mùa kịch hè 2025, Nhà hát Kịch IDECAF tiếp tục trở lại chuỗi kịch thiếu nhi đình đám *"Ngày xửa ngày xưa",* với phần thứ 36 mang tên *Hậu duệ Thần Mặt Trời,* công diễn tại địa điểm quen thuộc - Nhà hát Bến Thành (quận 1, TP.HCM).

Theo Giám đốc sản xuất IDECAF Huỳnh Anh Tuấn, vở diễn lần này mang đậm thông điệp về tình cảm gia đình: Từ vai trò của từng thành viên đến sự gắn kết, yêu thương, nâng đỡ nhau trong hành trình trưởng thành. Chính yếu tố tình thân được đặt làm trung tâm đã tạo nên cao trào cảm xúc và chiều sâu giáo dục cho tác phẩm. Đáng chú ý, IDECAF lần đầu tiên áp dụng hình thức tặng kèm một cuốn sách ảnh khổ lớn (24x33cm, 40 trang) cho mỗi vé xem kịch. Cuốn sách được thiết kế theo chuẩn Disney của Mỹ, giúp khán giả nhí lưu giữ kỷ niệm và mở rộng trải nghiệm nghệ thuật vượt khỏi không gian sân khấu. Sáng kiến này cũng sẽ được áp dụng cho các vở kịch lịch sử của Nhà hát trong thời gian tới, nhằm lan tỏa giá trị sân khấu đến đời sống học đường.

Hậu duệ Thần Mặt Trời (tác giả Mai Khắc Thảo; đạo diễn Vũ Đình Toàn) là tác phẩm thần thoại Hàn Quốc được Việt hóa với phong cách hài hước, sinh động nhưng vẫn chứa đựng nhiều thông điệp sâu sắc. Câu chuyện xoay quanh cuộc chiến giữa loài người và yêu tinh Dokkaebi, cùng hành trình lập quốc của hậu duệ Thần Mặt Trời - Đàn Quân, người mang thiên mệnh trở thành vị vua đầu tiên của xứ sở Đàn Hương. Vở kịch hấp dẫn bởi cốt truyện thần thoại pha màu sắc dân gian, đồng thời còn lồng ghép khéo léo các bài học về lòng nhân ái, giá trị gia đình, bảo vệ môi trường và lựa chọn giữa cái thiện và cái ác.

Để tạo cho khán giả nhí thỏa sức tưởng tượng về một không gian đầy màu sắc, Nhà hát đầu tư khá lớn vào cảnh trí và trang phục, cảnh trí rực rỡ, sắc màu Hàn Quốc trên sân khấu được khai thác gần gũi với khán giả Việt. *Hậu duệ Thần Mặt Trời* quy tụ các nghệ sĩ: Hồng Ánh, Thanh Thủy, Bạch Long, Đại Nghĩa, Mỹ Duyên, Hoàng Trinh, Quốc Thịnh, Quang Thảo, Đình Toàn, Đông Hải, Tâm Anh, Quốc Tuấn, Minh Dũng, Tuyển Mập, Trà Ngọc… cùng các nghệ sĩ trẻ và diễn viên múa rối từ Nhà hát Thiếu nhi Nụ Cười. Dự kiến suất diễn đầu tiên vào ngày 8.6.

Nơi gieo mầm cảm xúc và nhân cách

Tương tự, sân khấu Quốc Thảo khai thác hình tượng Na Tra với thông điệp truyền tải tư tưởng giải quyết xung đột bằng lý trí thay vì "nắm đấm", điều rất cần thiết trong giáo dục cảm xúc trẻ em hiện đại. Việc đầu tư vào kỹ thuật bay lượn, hiệu ứng hình ảnh cũng cho thấy xu hướng sân khấu đa phương tiện, hấp dẫn mà vẫn giữ được cốt lõi truyền thống. Suất đầu tiên của *Na Tra đại náo long cung* (kịch bản Sân khấu Quốc Thảo, đạo diễn Quốc Thảo) vào ngày 1.6 tại sân khấu kịch Phú Nhuận và sẽ phục vụ khán giả nhí tại đây trong suốt mùa hè.

Trong khi đó, sân khấu 5B và Trương Hùng Minh vẫn bền bỉ với mảng kịch Việt và châu Âu cổ điển, tạo nên sự đa dạng trong lựa chọn cho khán giả. Những tác phẩm như: *Bộ lạc Nanh Trắng, Trạm cứu hộ động vật, Công chúa Mũi To và Vương quốc Meo Meo...* mang đến một thế giới tưởng tượng phong phú nhưng luôn neo lại bằng giá trị thật: Bảo vệ môi trường, sống đoàn kết, biết yêu thương và sống chân thật.

Được biết, năm nay chương trình *Truyện thần tiên* của sân khấu Trương Hùng Minh bước vào số thứ ba với vở *Công chúa Mũi To và Vương quốc Meo Meo* (tác giả Võ Tín, đạo diễn Chánh Trực). Truyện lấy bối cảnh châu Âu thời Phục hưng, xoay quanh xung đột giữa hai vương quốc, nhấn mạnh bài học về lòng trung thực, được kể bằng không gian huyền thoại cùng bối cảnh hoành tráng như cung điện, hang động, thạch nhũ... Vở diễn thu hút hơn 50 diễn viên tham gia, trong đó vai chính do nghệ sĩ Bình Tinh đảm nhận, bên cạnh Minh Nhí, Chánh Trực, Hoàng Mèo, Hứa Minh Đạt… Suất diễn đầu tiên diễn ra lúc 15h ngày 1.6.

Nhà hát Kịch sân khấu nhỏ (Nhà hát Kịch 5B) tiếp tục đồng hành cùng thiếu nhi qua hai vở diễn *Bộ lạc Nanh Trắng* và *Trạm cứu hộ động vật,* đều là những tác phẩm đã dàn dựng trước đó nhưng được tái diễn với nội dung gần gũi, giàu tính giáo dục. *Bộ lạc Nanh Trắng* (tác giả Vương Huyền Cơ, đạo diễn Huy Hoàng) kể về hành trình các nhân vật lạc vào khu rừng kỳ lạ, nơi một bộ lạc bị điều khiển bởi pháp sư chuyên săn lùng động vật để "tế thần". Vở đặt ra vấn đề về sự thức tỉnh của cộng đồng trước những niềm tin sai lầm.

Trạm cứu hộ động vật (tác giả Vương Huyền Cơ, đạo diễn Minh Quốc - Trần Tuấn Kiệt) lại nhẹ nhàng mà cảm động, kể về cô y tá Từ Tâm hết lòng chăm sóc, bảo vệ muông thú giữa đại ngàn. Khi cô vắng mặt, bọn săn trộm xuất hiện, giăng bẫy bắt các loài quý hiếm. Sự đoàn kết thông minh của các loài thú đã giúp phá tan âm mưu, đưa ra thông điệp rõ ràng về trách nhiệm bảo vệ thiên nhiên. Đáng chú ý, nhân Ngày Quốc tế Thiếu nhi 1.6, NSND Mỹ Uyên cùng ê kíp *Trạm cứu hộ động vật* tổ chức một chương trình biểu diễn - giao lưu đặc biệt tại Hùng Vương Plaza (Quận 5), với sân khấu lộ thiên và hình thức tương tác trực tiếp với khán giả, mang lại trải nghiệm gần gũi, sinh động cho các em nhỏ và gia đình.

Trước áp lực cạnh tranh từ giải trí số và sự thay đổi thị hiếu khán giả nhỏ tuổi, kịch thiếu nhi TP.HCM vẫn cho thấy những nỗ lực đáng ghi nhận qua từng mùa diễn. Với nội dung ngày càng sâu sắc, hình thức dàn dựng hiện đại và tinh thần nghệ thuật đậm chất nhân văn, các sân khấu đang từng bước xây dựng lại thói quen đưa người trẻ đến rạp, không chỉ để xem kịch - mà còn để cảm, để sống và để lớn lên qua từng câu chuyện. ■

Chương trình nghệ thuật *Vinh quang Công an nhân dân Việt Nam*

Sẽ diễn ra trong 3 ngày từ 6 - 8.6 tại TP.HCM, sau thành công ở Hà Nội vào tháng 3.2025 vừa qua. Đây là hoạt động chào mừng kỷ niệm 77 năm Ngày Chủ tịch Hồ Chí Minh ra *Lời kêu gọi thi đua ái quốc,* hướng tới kỷ niệm 80 năm Ngày truyền thống Công an nhân dân và 20 năm Ngày hội Toàn dân bảo vệ an ninh Tổ quốc. Sự kiện cũng là món quà tinh thần ấn tượng và ý nghĩa mà lực lượng Công an gửi tới công chúng TP, với sự tham gia của các nghệ sĩ được yêu mến như Mỹ Tâm, Tùng Dương, Đen, Soobin Hoàng Sơn, Văn Mai Hương, Hòa Minzy, Nguyễn Trần Trung Quân, Lâm Bảo Ngọc. **MINH HÀ**

Tháng Sáu… Trời mưa

Là chủ đề chương trình nghệ thuật của Nhà hát Nghệ thuật Đương đại sẽ diễn ra vào ngày 21.6 tại Nhà hát Lớn Hà Nội. Khán giả sẽ được cùng trở về với thời kỳ đầu của Tân nhạc Việt Nam và sống lại cảm xúc với những nhạc phẩm của các nhạc sĩ tài hoa như Văn Cao, Phạm Duy, Lam Phương, Vũ Thành An, Ngô Thụy Miên… Chương trình sẽ là hành trình chạm đến trái tim khán giả từ *Giọt mưa thu, Biệt ly, Khúc thụy du, đến Tháng sáu trời mưa, Thiên thai, Tình khúc chiều mưa, Tình đời…* qua sự thể hiện của các giọng ca: NSND Mai Hoa, NSƯT Việt Hoàn, NSƯT Minh Thu, Ngọc Sơn, Ngọc Ánh, Đào Tố Loan, Lô Thủy, Tuấn Hiệp, Lê Việt Anh, nhóm Thời Gian, Phương Nam... **HÀ MY**

DÂN CA, DÂN VŨ XỨ THANH:

Hồi sinh di sản trong nhịp sống mới

● NGUYỄN LINH

Từ những câu hò mộc mạc vang lên giữa đồng quê đến những điệu múa say đắm giữa đại ngàn, dân ca, dân vũ xứ Thanh không chỉ là một phần ký ức văn hóa mà còn là sợi chỉ đỏ kết nối quá khứ với hiện tại. Trong dòng chảy hối hả của thời đại, những giá trị truyền thống tưởng chừng bị quên lãng đang được đánh thức bằng chính khát vọng gìn giữ và lan tỏa của cộng đồng.

Bản sắc văn hóa bền bỉ với thời gian

Trên mảnh đất Thanh Hóa, nơi hội tụ của nhiều tộc người và bản sắc văn hóa lâu đời, dân ca, dân vũ đã ăn sâu vào đời sống, trở thành "món ăn tinh thần" đặc sắc trong các nghi lễ và sinh hoạt thường nhật. Trải qua thăng trầm, những lời ca, điệu múa ấy không chỉ phản ánh tâm tư, tình cảm của con người mà còn là tấm gương phản chiếu lịch sử của một vùng đất.

"Dân ca, dân vũ là linh hồn của làng quê, là hơi thở của cuộc sống dân dã. Mỗi câu hát, mỗi điệu múa đều chứa đựng niềm tin, hy vọng và bản sắc dân tộc", NNƯT Lê Công Trưởng (xã Đông Khê, TP Thanh Hóa) chia sẻ với giọng đầy xúc động khi nói về Ngũ trò Viên Khê, một loại hình diễn xướng dân gian từng đứng trước nguy cơ mai một.

Xuất phát từ đời sống lao động và tín ngưỡng của người nông dân, Ngũ trò Viên Khê ban đầu chỉ có 5 trò diễn, nhưng theo thời gian đã phát triển thành 12 trò, với những tên gọi mang đậm màu sắc dân gian như: Múa đèn, Tiên Cuội, Tô Vũ, Trống Mõ... Trải qua thời gian, không ít trò diễn đã bị thất truyền, nhưng nhờ nỗ lực của chính quyền địa phương, các nhà nghiên cứu và cộng đồng nghệ nhân, năm 2017, Ngũ trò Viên Khê đã được công nhận là Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia, dấu mốc quan trọng đánh dấu sự hồi sinh mạnh mẽ của di sản này.

Tại huyện Thọ Xuân, trò Xuân Phả, một loại hình nghệ thuật trình diễn dân gian với các điệu múa uyển chuyển mang đậm dấu ấn lịch sử và tinh thần dân tộc vẫn được duy trì đều đặn trong các dịp lễ hội. Hình ảnh đoàn người trong trang phục truyền thống, múa hát với nhạc cụ dân tộc biểu diễn dưới chân đền thờ vua Lê khiến bất kỳ ai chứng kiến cũng cảm nhận được hồn cốt xứ Thanh đang sống lại từng khoảnh khắc.

Nghệ nhân biểu diễn trò Xuân Phả tại đền thờ vua Lê, huyện Thọ Xuân

Lớp tập huấn sưu tầm, bảo tồn dân ca dân tộc Mông tại Mường Lát thu hút sự tham gia của nhiều nghệ nhân trẻ

Không chỉ ở vùng đồng bằng, tại các huyện miền núi như Ngọc Lặc, Quan Hóa, Mường Lát, dân ca, dân vũ của đồng bào dân tộc thiểu số vẫn âm thầm lan tỏa trong đời sống cộng đồng. Các loại hình như múa rùa, múa bát, hát ru, hát xường giao duyên, hát khặp dân tộc Thái; lễ hội Pồn Pôông của người Mường; nghi thức Sắc bùa (Phường chúc), lễ nhảng chập đáo (Tết nhảy) của người Dao quần chẹt… đều là những biểu tượng sinh động của kho tàng văn hóa dân gian phong phú, cần mẫn được gìn giữ qua nhiều thế hệ.

Ở Ngọc Lặc, những ngày đầu xuân, các đội văn nghệ quần chúng nô nức tập luyện, biểu diễn trong tiếng chiêng, tiếng khèn rộn ràng. Đó không chỉ là dịp vui chơi, mà còn là một cách "sống cùng di sản", gắn bó máu thịt với bản sắc tộc người. Chính quyền địa phương đã chủ động kiểm kê, số hóa các làn điệu dân ca, đồng thời khuyến khích nghệ nhân truyền dạy lại cho thế hệ trẻ - những người "giữ lửa" cho ngày mai.

Hành trình hồi sinh và lan tỏa di sản

Trước nguy cơ mai một từ tốc độ đô thị hóa và sự lấn át của văn hóa nghe nhìn hiện đại, nhiều địa phương ở Thanh Hóa đã chủ động triển khai các biện pháp bảo tồn và phát huy giá trị di sản. Sự vào cuộc đồng bộ của các cơ quan quản lý, giới nghệ nhân và cộng đồng làng xã đã tạo nên một "hệ sinh thái văn hóa" đang ngày càng bền vững.

Theo bà Nguyễn Thị Mai Hương, Giám đốc Trung tâm Xúc tiến Du lịch và Văn hóa, Điện ảnh Thanh Hóa, việc đào tạo và truyền dạy dân ca, dân vũ hiện là một trong những hoạt động trọng tâm của đơn vị. "Từ đầu năm 2025 đến nay, chúng tôi đã phối hợp với các huyện miền núi tổ chức nhiều lớp tập huấn như: Sưu tầm, bảo tồn các làn điệu dân ca, dân vũ, nhạc cụ dân tộc Mông tại Mường Lát; Bảo tồn và phát huy giá trị hát ru, múa chuông của người Dao ở Cẩm Thủy... Những lớp học này không chỉ dành cho nghệ nhân mà còn thu hút đông đảo thanh thiếu niên tham gia, thể hiện sự tiếp nối đầy triển vọng của di sản văn hóa phi vật thể", bà Hương cho biết.

Bên cạnh việc truyền dạy, các địa phương còn tổ chức các liên hoan dân ca, dân vũ cấp huyện, tỉnh, khuyến khích giao lưu, sáng tạo giữa các đội văn nghệ quần chúng. Đây vừa là sân chơi, vừa là cơ hội để đánh thức niềm tự hào văn hóa trong cộng đồng.

Một hướng đi hiệu quả khác là đưa dân ca, dân vũ vào học đường, gắn với phát triển du lịch văn hóa. Tại nhiều trường học, đặc biệt ở các vùng dân tộc thiểu số, giáo viên âm nhạc đã chủ động lồng ghép các làn điệu truyền thống vào hoạt động ngoại khóa, biểu diễn văn nghệ… Nhờ đó, học sinh không chỉ có kỹ năng biểu diễn thuần thục mà còn hiểu và yêu di sản quê hương mình.

Đặc biệt, ngày 12.4.2021, UBND tỉnh Thanh Hóa đã phê duyệt Đề án "Bảo tồn, phục dựng và phát huy giá trị dân ca, dân vũ tỉnh Thanh Hóa trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa, giai đoạn 2021-2030". Đây là chiến lược bài bản, toàn diện, hướng tới mục tiêu lâu dài: Biến dân ca, dân vũ thành sản phẩm văn hóa truyền thống và tài sản du lịch, đồng thời là công cụ quảng bá hình ảnh địa phương ra khu vực và thế giới.

Hành trình gìn giữ dân ca, dân vũ xứ Thanh không chỉ là việc bảo tồn một loại hình nghệ thuật, mà sâu xa hơn là gìn giữ ký ức cộng đồng, bản sắc dân tộc và niềm tự hào văn hóa của một vùng đất. Trong dòng chảy đổi thay không ngừng của thời đại, sự hồi sinh và lan tỏa mạnh mẽ của những giá trị dân gian ấy là minh chứng sinh động cho sức sống mãnh liệt của di sản văn hóa Việt Nam. Dân ca, dân vũ xứ Thanh, từ cội nguồn đang vươn mình tỏa sáng, như một lời nhắn nhủ bền bỉ về những giá trị không thể thay thế: Cội rễ văn hóa, tình người và khát vọng gìn giữ bản sắc dân tộc.■

Sắp diễn ra "Những ngày Văn học, nghệ thuật TP.HCM"

UBND TP.HCM vừa ban hành kế hoạch tổ chức Hội nghị tổng kết 50 năm nền văn học, nghệ thuật TP.HCM sau ngày đất nước thống nhất và sự kiện "Những ngày Văn học, nghệ thuật TP.HCM", diễn ra từ ngày 3 - 6.6, với chủ đề *Nơi những dòng sông hội tụ,* do Sở VHTT chủ trì, phối hợp cùng các Sở, ban, ngành, đoàn thể và các hội chuyên ngành nghệ thuật tổ chức.

Trong khuôn khổ sự kiện, nhiều chương trình giao lưu, biểu diễn và triển lãm sẽ diễn ra như: Họp mặt văn nghệ sĩ từng hoạt động tại Khu căn cứ Trung ương Cục miền Nam gắn với biểu diễn thơ - nhạc chủ đề *50 năm thơ nhạc cất cánh cùng Thành phố;* ra mắt công trình biên soạn *Đoàn Văn công Giải phóng R - Một dấu ấn lịch sử* tại Bảo tàng Hồ Chí Minh (chi nhánh TP.HCM); chương trình nghệ thuật dành cho thiếu nhi trong khuôn khổ lễ hội KIDS FEST 2025; chương trình nghệ thuật khai mạc và bế mạc…

Cùng với đó, nhiều phân khu chức năng tại Nhà Văn hóa Thanh niên sẽ được thiết kế sinh động để phục vụ công chúng tham quan, trải nghiệm, như không gian Trưng bày thành tựu 50 năm văn học - nghệ thuật TP.HCM, khu vực giới thiệu di sản Đờn ca tài tử, thư pháp Việt, văn hóa đọc, các tác phẩm văn học, nghệ thuật tiêu biểu. Khu vực sân khấu ngoài trời sẽ diễn ra các chương trình biểu diễn cải lương, hát bội, múa rối, nhạc dân tộc, kịch, xiếc, võ nhạc, flashmob... Sở Du lịch TP.HCM cũng sẽ phối hợp tổ chức không gian trải nghiệm văn hóa - du lịch đặc trưng, quảng bá sản phẩm, dịch vụ du lịch gắn với văn hóa địa phương.

Hội nghị tổng kết 50 năm nền văn học, nghệ thuật TP.HCM sẽ diễn ra vào lúc 8h ngày 3.6 tại Nhà hát Thành phố. Đây là hoạt động trọng tâm nhằm đánh giá toàn diện thành tựu, chặng đường phát triển của văn học, nghệ thuật TP từ sau năm 1975 đến nay.

THÙY TRANG

Sắp khởi động chương trình nhân đạo "Mắt sáng cho người cao tuổi"

Lễ kỷ niệm 30 năm thành lập Hội Người cao tuổi Việt Nam sẽ chính thức diễn ra vào ngày 6.6 tại Trung tâm Hội nghị 37 Hùng Vương (Ba Đình, Hà Nội), với sự tham dự của 300 đại biểu trên cả nước. Tại sự kiện này, hai chương trình nhân đạo ý nghĩa sẽ được khởi động: "Mắt sáng cho người cao tuổi" và mô hình "Làng Hạnh phúc" - những sáng kiến hướng đến chất lượng sống và an sinh cho thế hệ cao niên.

Phó Chủ tịch Hội Người cao tuổi Việt Nam Phan Văn Hùng cho biết, tại đây sẽ có nghi thức ấn nút khởi động chương trình "Mắt sáng cho người cao tuổi", hoạt động phối hợp giữa Trung ương Hội và Bộ Y tế. Chương trình đặt mục tiêu: Trên 90% người cao tuổi được khám, tầm soát các bệnh lý phổ biến về mắt; cấp phát thuốc và tặng quà cho cán bộ, hội viên; 100% người phát hiện đục thủy tinh thể được điều trị kịp thời...

Trong năm 2025, chương trình sẽ được triển khai trước tại 2 tỉnh, thành thuộc khu vực vùng sâu, vùng xa, vùng khó khăn, nơi có đông đồng bào dân tộc thiểu số. Giai đoạn 2026-2028, chương trình sẽ được nhân rộng đến hơn 70% tỉnh, thành trên cả nước, ưu tiên các địa phương có tỷ lệ người cao tuổi cao hơn mức trung bình và thuộc khu vực miền núi, hải đảo, vùng khó khăn. Đây là nỗ lực nhân văn nhằm nâng cao sức khỏe cộng đồng, đặc biệt là nhóm dân số dễ bị tổn thương nhất.

T.G

Trung ương Hội Người cao tuổi tổ chức gặp gỡ báo chí thông tin về Lễ kỷ niệm và chương trình nhân đạo "Mắt sáng cho người cao tuổi"

ĐÀ NẴNG PHÒNG, CHỐNG BẠO LỰC GIA ĐÌNH:

Phía sau cánh cửa là những tiếng nói cần được lắng nghe

● **NGỌC HÀ**

Xây dựng một thành phố an toàn cho phụ nữ và trẻ em vừa là mục tiêu, vừa là cam kết mạnh mẽ của Đà Nẵng trong hành trình vun đắp những mái ấm không bạo lực. Nâng cao nhận thức về phòng, chống bạo lực gia đình (PCBLGĐ), trang bị kỹ năng tự bảo vệ cho phụ nữ và trẻ em, những đối tượng dễ bị tổn thương nhất, chính là chìa khóa để khơi thông những rào cản vô hình, đưa tình yêu thương và sự bình đẳng trở lại trong từng tổ ấm.

Đồng hành cùng phụ nữ yếu thế

Nêu lên thực tế trong công tác PCBLGĐ tại địa phương, bà Nguyễn Thị Thanh, Chủ tịch Hội LHPN quận Liên Chiểu, TP Đà Nẵng cho rằng, bên cạnh những trường hợp được cơ quan chức năng nhanh chóng phát hiện giải quyết, vẫn còn đâu đó những người phụ nữ cam chịu, không dám lên tiếng, khiến cho tình trạng BLGĐ còn tồn tại. Bà Thanh đã nêu lên 2 dẫn chứng về BLGĐ trên địa bàn quận Liên Chiểu, cả hai người phụ nữ là nạn nhân đều mang tâm lý sợ bị "trả thù", không tin tưởng vào cơ quan chức năng, sợ thủ tục rườm rà, kéo dài sẽ mang tiếng xấu...

Vừa qua, quận Liên Chiểu đã xử lý trường hợp BLGĐ, người đàn ông đã bị kết án 17 tháng tù giam và phải bồi thường. Vụ việc xảy ra giữa hai người sống chung như vợ chồng, người đàn ông thường xuyên có hành vi bạo lực và đe dọa, khiến nạn nhân không dám lên tiếng. Hàng xóm biết nhưng không thể giúp đỡ, một phần do người đàn ông hung hãn, phần nữa do người phụ nữ luôn giấu kín, im lặng và từ chối khi được hỏi. Sau khi tiếp cận vụ việc, các tổ chức phụ nữ đã nhanh chóng vào cuộc, hỗ trợ nạn nhân làm đơn tố cáo, đưa con về nương náu bên ngoại. Người chồng sau đó bị tuyên án 17 tháng tù giam và buộc bồi thường thiệt hại. Trước đó, người vợ phải sống trong sự đau khổ tinh thần và túng quẫn kinh tế, dù người thân và các con đều khuyên chia tay, chị vẫn chần chừ vì sợ mất tài sản, sợ bị trả thù.

BẠO LỰC GIA ĐÌNH LÀ VI PHẠM PHÁP LUẬT

Một trường hợp khác, người phụ nữ sống trong ngôi nhà 3 tầng khang trang nhưng không được phép sử dụng bất kỳ thứ gì, kể cả đồ đạc trong nhà, tất cả đều bị kiểm soát bởi người chồng. Mắc bệnh tim, chị vẫn phải đi làm, cáng đáng mọi việc nhà. Khi được hỏi vì sao không nhờ đến chính quyền, chị thở dài: "Tôi sợ bị trả thù". Trong khi đó, người chồng khi làm việc với cơ quan chức năng luôn tỏ rõ thái độ gia trưởng, cho rằng ai làm ra tiền thì có quyền quyết định, nếu vợ muốn sung sướng thì phải tự kiếm tiền, bản thân anh ta cũng đang chịu áp lực rất lớn. Sau thời gian dài chịu đựng, chị vợ đã làm đơn tố cáo, quyết định ly hôn. Nhưng khi người chồng bất ngờ gặp tai nạn, nằm liệt giường, chị lại rút đơn, quay về chăm sóc chồng và tình cảnh ấy kéo dài cho đến tận hôm nay.

Bà Thanh, người theo dõi sát vụ việc chia sẻ: "Những trường hợp như thế này cho thấy rõ rào cản tâm lý rất khó tháo gỡ của phụ nữ, càng khẳng định sự cần thiết trong việc nâng cao hiểu biết pháp luật và hỗ trợ sâu sát cho nạn nhân bạo lực gia đình. Không phải lúc nào chúng ta cũng có thể tiếp cận và xử lý triệt để như kỳ vọng".

Hiện thực hóa thành phố "4 an"

Năm 2020, Ban Thường vụ Thành ủy Đà Nẵng ban hành Chỉ thị số 39-CT/TU "Về xây dựng thành phố Đà Nẵng an toàn - không bạo lực với phụ nữ và trẻ em". Tại Hội nghị sơ kết 5 năm thực hiện Chỉ thị, Trưởng Ban Tuyên giáo và Dân vận Thành ủy Trần Thắng Lợi đã đề nghị: Mỗi người dân, mỗi gia đình cần chung tay, lên tiếng, hành động để biến thông điệp *không bạo lực* trở thành hiện thực trong từng ngõ phố, từng mái nhà, giúp trẻ em, phụ nữ có môi trường sống lành mạnh, an toàn, thân thiện, góp phần đưa Đà Nẵng trở thành một trong những điểm sáng về nỗ lực xây dựng thành phố "4 an".

5 năm qua, nhiều mô hình hay, ý nghĩa đã phát huy tác dụng, đến nay, TP Đà Nẵng đã xây dựng được 143 CLB gia đình phát triển bền vững, 365 nhóm PCBLGĐ, 631 địa chỉ tin cậy tiếp nhận thông tin về BLGĐ thông qua UBND, Công an, Hội Liên hiệp Phụ nữ phường/xã, tổ trưởng tổ dân phố và số điện thoại của cảnh sát khu vực... Hệ thống hỗ trợ trên đã góp phần quan trọng giảm thiểu tình trạng BLGĐ đối với phụ nữ và trẻ em trên địa bàn TP.

Bà Lương Thị Đạo, Phó chủ tịch Hội LHPN TP Đà Nẵng cho biết: Từ năm 2020 đến nay, các cấp, ngành đã tổ chức khảo sát 426 địa chỉ tin cậy, cơ sở hỗ trợ nạn nhân bị bạo lực để đánh giá thực trạng và có những giải pháp hỗ trợ về năng lực, kiến thức cho đội ngũ nhân viên tư vấn. Các cấp Hội Liên hiệp Phụ nữ thành phố đã huy động nội lực từ cán bộ, hội viên phụ nữ, kết nối các đơn vị, tổ chức, cá nhân hảo tâm thực hiện hiệu quả Chương trình "Mẹ đỡ đầu" hỗ trợ chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ em mồ côi, nhận đỡ đầu 939/1.500 trẻ mồ côi có hoàn cảnh khó khăn.

Là một trong những địa bàn thực hiện tốt việc giám sát, tuyên truyền về PCBLGĐ, từ đầu năm 2020 đến nay, tại xã Hòa Phong, huyện Hòa Vang không xảy ra trường hợp BLGĐ, bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái. Xã Hòa Phong đã kiện toàn các địa chỉ tin cậy và các tổ phản ứng nhanh phòng chống bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em ở 13 thôn, qua đó kịp thời nắm bắt thông tin để tiếp nhận, chuyển đến các cơ quan có thẩm quyền để can thiệp, xử lý các vụ việc.

"Hiện xã Hòa Phong có 14 trẻ em khuyết tật nhận trợ cấp xã hội 875.000đ/tháng và tiền trợ cấp nuôi dưỡng cho gia đình mỗi tháng 350.000đ/1 người chăm sóc; 18 trẻ em khuyết tật nhận trợ cấp 700.000đ/tháng/em; 5 trẻ em mồ côi nhận trợ cấp hằng tháng. Bên cạnh đó, mô hình CLB nam giới tiên phong phòng ngừa bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái của huyện đã mang lại hiệu quả bất ngờ, huy động sự tham gia của 100% nam giới tại các địa phương", ông Đặng Xuân Thành (UBND xã Hòa Phong, Hòa Vang) cho biết.

Theo Phó Giám đốc Sở VHTTDL Đà Nẵng Nguyễn Thị Hội An, Sở VHTTDL đã và đang tiếp tục duy trì hoạt động của các mô hình PCBLGĐ, theo hướng dẫn của Bộ VHTTDL, phối hợp với các Ban, ngành, địa phương tiếp tục đẩy mạnh hiệu quả của các CLB, mô hình về PCBLGĐ, tăng cường tiếp nhận thông tin và xử lý các vụ việc BLGĐ tại khu dân cư.

"Trong bối cảnh hiện nay, các giá trị gia đình đang có nhiều thay đổi. Một số giá trị truyền thống vẫn luôn được đề cao, nhưng cũng có nhiều giá trị đang bị mai một, thay đổi, đồng thời có những giá trị mới xuất hiện. Việc giữ gìn, phát huy các giá trị tốt đẹp của gia đình trong thời kỳ hiện nay có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong xây dựng và phát triển đất nước. Chúng ta cần sự phối hợp quyết liệt, nỗ lực hơn nữa để đảm bảo mỗi phụ nữ, trẻ em đều được bảo vệ, hỗ trợ một cách kịp thời, toàn diện và hiệu quả", Phó Giám đốc Sở VHTTDL Đà Nẵng đề nghị. ■

HAT-TRICK HCV CỦA TAY VỢT ĐINH ANH HOÀNG:

Minh chứng thuyết phục cho hợp tác công - tư

NGỌC NGUYỄN

Tay vợt Đinh Anh Hoàng đã lập hat-trick huy chương vàng (đơn nam, đôi nam, đồng đội nam) đầy ấn tượng tại giải đấu lớn nhất, danh giá nhất của bóng bàn Việt Nam trong năm - Giải vô địch bóng bàn quốc gia báo *Nhân Dân*. Sự thành công của Anh Hoàng là bước đột phá từ mô hình hợp tác công - tư và kết quả của việc xã hội hóa các hoạt động thể thao.

Tay vợt Đinh Anh Hoàng lập cú hat-trick đầy ấn tượng Ảnh: BTC

Vươn tầm quốc tế nhờ được đầu tư bài bản

Có thể thấy trong bối cảnh nguồn lực đầu tư từ ngân sách nhà nước cho thể thao còn rất hạn chế, việc huy động sự tham gia của doanh nghiệp và xã hội đang trở nên cấp thiết. Thực tế, ngân sách nhà nước dành cho hoạt động thể thao mỗi năm là một con số khá khiêm tốn so với nhu cầu thực tế. Do đó, xã hội hóa thể thao đã được xác định là giải pháp quan trọng nhằm tháo gỡ khó khăn về cơ sở vật chất, chế độ cho vận động viên (VĐV). Những thành công vang dội của nhiều VĐV Việt Nam trong thời gian qua chính là minh chứng thuyết phục cho vai trò của nguồn lực xã hội trong thể thao.

Đinh Anh Hoàng và Lê Đình Đức (bóng bàn) là hai tài năng trẻ trưởng thành nhờ mô hình kết hợp công - tư. Sự hợp tác giữa ngành Công an và Tập đoàn T&T đã tạo nên CLB bóng bàn CAND T&T, giúp bóng bàn Việt Nam lột xác những năm gần đây. Bộ đôi Anh Hoàng - Đình Đức đã 6 năm liền vô địch quốc gia nội dung đôi nam, đồng thời Anh Hoàng còn lần đầu lên ngôi vô địch đơn nam quốc gia ở tuổi 24, chấm dứt sự thống trị của các đàn anh ở hai đơn vị Hà Nội, Hải Dương.

Tại SEA Games 32 (2023), Anh Hoàng cùng đồng đội Trần Mai Ngọc giành tấm HCV đôi nam nữ lịch sử cho bóng bàn Việt Nam. T&T Group của "bầu" Hiển không chỉ đầu tư bài bản từ năm 2007, thu hút nhiều tài năng khắp nơi và đào tạo nên các nhà vô địch quốc gia, SEA Games như Đinh Anh Hoàng, Trần Mai Ngọc, Lê Đình Đức… mà còn treo thưởng kỷ lục để khích lệ vận động viên. Sau tấm HCV SEA Games 32, T&T đã thưởng "nóng" 1,15 tỉ đồng cho đội tuyển bóng bàn Việt Nam, đồng thời trao thêm 1,5 tỉ đồng cho CLB CAND T&T, đây là mức thưởng chưa từng có trong lịch sử bóng bàn Việt Nam

Nguyễn Tiến Minh (cầu lông) cũng là một tượng đài của thể thao Việt Nam gắn liền với mô hình xã hội hóa. Ngay từ năm 2009, công ty Becamex IDC (Bình Dương), hãng Yonex đã ký hợp đồng tài trợ cho Tiến Minh, giúp anh có kinh phí thỏa đáng để yên tâm tập luyện và thi đấu quốc tế. Nhờ sự hậu thuẫn này, Tiến Minh duy trì vị trí trong top 10 thế giới suốt nhiều năm liền, với thứ hạng cao nhất là hạng 5 vào cuối năm 2010. Đặc biệt, anh đã xuất sắc giành tấm HCĐ giải vô địch cầu lông thế giới 2013 - thành tích lịch sử đưa Việt Nam lần đầu góp mặt trên bục huy chương cầu lông thế giới. Thành công của Tiến Minh cho thấy khi có doanh nghiệp đồng hành, VĐV Việt Nam hoàn toàn có thể vươn tới đẳng cấp quốc tế.

Không nên để ngân sách nhà nước phải "đi" một mình

Không chỉ các môn Olympic, nhiều môn võ đối kháng và thể thao ngoài hệ thống nhà nước cũng vươn lên mạnh mẽ nhờ xã hội hóa. Nguyễn Trần Duy Nhất (tượng đài Muay Thái Việt Nam) là sản phẩm tiêu biểu của mô hình CLB tư nhân. Xuất thân từ phòng tập Muay của gia đình, Duy Nhất đã 7 lần vô địch thế giới các giải Muay nghiệp dư (WMF) và giành cả HCV SEA Games lẫn chức vô địch World Games 2022. Anh thậm chí còn thử sức ở môn võ tổng hợp (MMA) và vô địch giải MMA Lion Championship 2022, điều này cho thấy tiềm năng to lớn của nhiều võ sĩ Việt khi được đầu tư bài bản.

Tương tự, nữ võ sĩ Nguyễn Thị Thu Nhi, dù trưởng thành trong hoàn cảnh khó khăn, nhưng nhờ được thể thao TP.HCM đào tạo rồi tập luyện tại CLB boxing chuyên nghiệp (Cocky Buffalo) đã vươn tới đỉnh cao thế giới. Cô trở thành võ sĩ Việt Nam đầu tiên đoạt đai vô địch boxing chuyên nghiệp thế giới (WBO hạng mini-flyweight năm 2021) và là minh chứng rõ nét cho hiệu quả của xã hội hóa trong môn quyền Anh.

Ngay cả ở các môn Olympic như điền kinh, bơi lội, xu hướng xã hội hóa cũng ngày càng rõ nét. Liên đoàn Điền kinh Việt Nam lần đầu kêu gọi được gói tài trợ "khủng" khi hợp tác với hãng thời trang thể thao Lining, nhận tài trợ hiện vật và tiền mặt trị giá nhiều tỉ đồng/năm (giai đoạn 2016-2021) để cung cấp trang phục, giày và phụ kiện tập luyện, thi đấu cho đội tuyển điền kinh quốc gia. Nhờ đó, các VĐV điền kinh có đầy đủ trang bị đạt chuẩn quốc tế, tạo động lực thi đấu tốt hơn.

Ông Nguyễn Mạnh Hùng, Tổng Thư ký Liên đoàn Điền kinh Việt Nam cho biết, việc tổ chức các giải marathon hoàn toàn bằng kinh phí xã hội hóa không chỉ giúp đẩy mạnh sự phát triển của phong trào chạy bộ vì sức khỏe cộng đồng mà còn giúp Liên đoàn Điền kinh Việt Nam có thêm nguồn thu, phục vụ cho các hoạt động chuyên môn khác.

Những minh chứng sinh động từ các VĐV và môn thể thao nêu trên đã khẳng định rằng xã hội hóa chính là hướng đi tất yếu để thể thao Việt Nam phát triển chuyên nghiệp. Trong điều kiện nguồn kinh phí nhà nước eo hẹp, việc kêu gọi sự chung tay từ các doanh nghiệp rõ ràng là giải pháp mang tính sống còn.

Chiến lược phát triển thể dục thể thao Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 cũng nhấn mạnh phải đẩy mạnh xã hội hóa để tháo gỡ khó khăn về cơ sở vật chất và chế độ cho VĐV. Thực tế đã chứng minh, khi Nhà nước và tư nhân chung tay tạo điều kiện tốt nhất cho VĐV, thì giấc mơ vàng không còn xa vời. Nhờ nguồn lực xã hội hóa, nhiều môn thể thao Việt Nam đã tiệm cận trình độ châu lục và thế giới, điều mà ngân sách công khó lòng đạt được nếu chỉ "đi" một mình.

Có thể thấy, xã hội hóa đã và đang trở thành bệ phóng cho thể thao thành tích cao Việt Nam. Từ những tấm gương như Đinh Anh Hoàng, Lê Đình Đức, Trần Mai Ngọc, Lý Hoàng Nam, Nguyễn Tiến Minh cho đến các nhà vô địch Muay Thái, billiards, boxing… khi được đầu tư bài bản bởi các nguồn lực xã hội, VĐV Việt Nam hoàn toàn có thể vươn tới những đỉnh cao mới.

Trong bối cảnh ngân sách nhà nước còn hạn chế, xã hội hóa không chỉ là giải pháp tình thế mà là xu hướng phát triển tất yếu giúp thể thao Việt Nam tiến lên chuyên nghiệp, sánh vai với các cường quốc trong khu vực và trên thế giới..■

Điền kinh chuẩn bị cho SEA Games 33

Chuẩn bị cho SEA Games 33 tại Thái Lan, điền kinh Việt Nam đang tăng tốc tập luyện với mục tiêu giành ít nhất 12 HCV. Đây là thử thách lớn khi đội hình đang trong quá trình chuyển giao thế hệ, thiếu vắng các trụ cột quen thuộc như Nguyễn Thị Huyền, Bùi Thị Thu Thảo.

Với lực lượng VĐV trẻ, ngay từ đầu năm 2024, đội đã có hơn 10 chuyến thi đấu quốc tế để rèn bản lĩnh cho các gương mặt mới như Trần Thị Nhi Yến, Tạ Ngọc Tưởng, Lê Ngọc Phúc... Bên cạnh đó, đội tuyển cũng tạo ra sự cạnh tranh nội bộ lành mạnh để thúc đẩy thành tích của những trụ cột. Với sự đầu tư bài bản, điền kinh Việt Nam nuôi hy vọng không chỉ tỏa sáng tại SEA Games mà còn vươn xa ở ASIAD và Olympic.

S.V

Đại hội Thể thao trẻ châu Á lần thứ 3

Đại hội Thể thao trẻ châu Á lần thứ 3 tổ chức tại Bahrain từ ngày 19 - 31.10, sẽ quy tụ hơn 2.000 VĐV từ 14 - 17 tuổi thuộc 45 quốc gia. Tại đây các đoàn tham dự sẽ cùng nhau tranh tài 21 môn thể thao (Điền kinh, Cầu lông, Bóng rổ, Đua ngựa nghệ thuật, thể thao Điện tử (E-sports), Bóng đá trong nhà (Futsal), Golf, Bóng ném, Judo, Jujitsu, Võ thuật tổng hợp (MMA), Xe đạp đường trường, Bơi, Bóng bàn, Taekwondo, Triathlon, Vật, Cử tạ, Kabaddi, Bóng chuyền, Teqball), 26 phân môn và 207 nội dung thi đấu.

Thể thao Việt Nam hiện đang khẩn trương lên các phương án chuẩn bị lực lượng VĐV trẻ tinh nhuệ nhất tham gia tranh tài. Đây chính là đội ngũ kế cận chất lượng cho thể thao đỉnh cao Việt Nam góp phần cụ thể hóa mục tiêu thành tích tại đấu trường châu lục, thế giới như ASIAD, Olympic trong giai đoạn tới đây. Dự kiến, Việt Nam sẽ cử lực lượng VĐV tranh tài chủ yếu tập trung vào nhóm môn Olympic và ASIAD.

VÂN SA

Cơ hội và thử thách cho bóng chuyền nữ

● **VĨNH HY**

Đầu tháng 6, đội tuyển bóng chuyền nữ Việt Nam sẽ bước vào chiến dịch bảo vệ "ngôi hậu" tại Cup bóng chuyền châu Á - AVC Women's Volleyball Nations Cup 2025. Với điểm tựa là nhà thi đấu Đông Anh (Hà Nội) cũng như đã vô địch 2 năm gần nhất, thầy trò HLV Nguyễn Tuấn Kiện đứng trước cơ hội và thử thách để viết thêm trang sử mới cho bóng chuyền nước nhà.

Đội tuyển nữ Việt Nam quyết tâm có được thành tích tốt nhất ở giải đấu trên sân nhà Ảnh: VFV

Người hâm mộ bóng chuyền Việt Nam nói chung và khán giả tại Đông Anh nói riêng, đang rất háo hức mong chờ màn trình diễn của Trần Thị Thanh Thúy cùng các đồng đội, vì đây là lần đầu tiên Việt Nam tổ chức giải AVC Women's Volleyball Nations Cup. Sự mong chờ này càng lớn hơn rất nhiều khi đội tuyển nữ quốc gia đang là nhà vô địch 2 năm liên tiếp và sẽ rất tuyệt vời nếu các cô gái Việt Nam có lần đăng quang thứ ba liên tiếp ngay trên sân nhà.

Năm 2023, trong lần đầu tham dự AVC Challenge Cup (tiền thân của AVC Nations Cup), đội tuyển nữ Việt Nam đã giành chiến thắng kịch tính 3-2 trong trận chung kết trước chủ nhà Indonesia để có được danh hiệu vô địch. Chiến tích này mang lại suất tham dự Cup bóng chuyền thế giới - FIVB Challenge Cup lần đầu tiên trong lịch sử của bóng chuyền Việt Nam. Một năm sau tại Philippines, đội tuyển nữ Việt Nam đã bảo vệ thành công chức vô địch. Trong trận chung kết, các học trò của HLV Nguyễn Tuấn Kiệt đã đánh bại đội tuyển nữ Kazakhstan với tỉ số 3-0 để có lần thứ hai giành "ngôi hậu" tại sân chơi châu lục. Đây được xem là kỳ tích của bóng chuyền nữ Việt Nam vì "vô địch đã khó, bảo vệ chức vô địch còn khó hơn". Không những thế, danh hiệu này giúp các cô gái Việt Nam lần thứ hai tham dự FIVB Challenge Cup và đoạt được tấm HCĐ lịch sử.

Hai danh hiệu vô địch liên tiếp tại AVC Challenge Cup đã tạo nên cột mốc mới, khẳng định vị thế của bóng chuyền Việt Nam trên đấu trường châu lục. Những danh hiệu này giúp bạn bè quốc tế biết đến bóng chuyền Việt Nam nhiều hơn, góp phần làm lan tỏa phong trào môn thể thao này trong nước, từ đó có điều kiện tổ chức thêm các giải quốc tế đẳng cấp và mang đến cơ hội cho cầu thủ Việt Nam được thi đấu ở các sân chơi danh giá, điển hình như AVC Women's Volleyball Nations Cup 2025.

Đội tuyển bóng chuyền nam Việt Nam sẽ thi đấu AVC Men's Volleyball Nations Cup 2025 tại Bahrain từ ngày 17 - 24.6. Tại giải, thầy trò HLV Trần Đình Tiền nằm ở bảng D với Hàn Quốc và New Zealand, thi đấu vòng tròn 1 lượt, chọn 2 đội có kết quả tốt nhất giành suất vào tứ kết. Đội vừa thi giải các CLB nam châu Á 2025 vào đầu tháng 5 tại Nhật Bản và dừng bước ở vòng bảng. Hiện tại, đội đang tập trung tại Hà Nội với 16 cầu thủ.

Đội tuyển nữ Việt Nam sẽ nằm tại bảng A với Australia, Đài Bắc Trung Hoa, Ấn Độ, Hồng Kông (Trung Quốc), bảng B gồm các đội Kazakhstan, Philippines, Indonesia, Iran, New Zealand, Mông Cổ. So với các đội tại bảng B thì đội tuyển nữ Việt Nam có lợi thế khi chỉ thi đấu 4 trận tại vòng bảng. Không những thế, đội bóng của HLV Nguyễn Tuấn Kiệt đang có thành tích toàn thắng trước các đối thủ tại bảng A trong lần đối đầu gần nhất, trong đó đội đã vượt qua Hồng Kông và Australia cùng tỉ số 3-0 lần lượt tại vòng bảng và bán kết AVC Challenge Cup 2024. Chưa kể đội tuyển nữ Việt Nam có lợi thế sân nhà và có lịch thi đấu thuận lợi tại vòng bảng (gặp các đối thủ có độ khó tăng dần) nên cơ hội để giành một trong hai vị trí dẫn đầu để tiến vào bán kết là khá cao.

Theo HLV Nguyễn Tuấn Kiệt, việc đội vào bảng đấu có 5 đội là may mắn vì sẽ thi đấu số trận vòng bảng ít hơn với những đội ở bảng còn lại. Tuy nhiên, các đội dự giải đều là đối thủ quan trọng nên toàn đội với tư cách chủ nhà sẽ rất tập trung, tôn trọng đối thủ và thận trọng chuẩn bị chuyên môn.

Đội tuyển nữ Việt Nam với 20 cầu thủ đã tập trung, tập luyện từ ngày 21.4 tại Trung tâm Đào tạo vận động viên cấp cao quốc gia (Hà Nội). Sau đó đội sang Quảng Ninh tập huấn trước khi trở về nhà thi đấu Đông Anh để làm quen sân bãi, chuẩn bị cho các trận đấu chính thức. Lực lượng của đội được xem là mạnh nhất hiện tại với đa phần là những trụ cột thi đấu thành công trong thời gian qua, cùng các gương mặt có phong độ tốt được ban huấn luyện lựa chọn thông qua 3 giải trong nước mới đây là Cup Hoa Lư - Bình Điền, giai đoạn I giải VĐQG và Cup Hùng Vương.

Sự chú ý rất lớn ở thời điểm này dành cho bộ đôi Trần Thị Thanh Thúy và Nguyễn Thị Bích Tuyền. Nếu như chức vô địch AVC Challenge Cup 2023 mang dấu ấn đậm nét của chủ công Thanh Thúy, thì "ngôi hậu" năm 2024 là sự tỏa sáng rực rỡ của đối chuyền Bích Tuyền. Thanh Thúy và Bích Tuyền là những "cỗ máy" ghi điểm hàng đầu của ĐTQG lẫn CLB, người hâm mộ rất muốn bộ đôi này toả sáng tại giải đấu trên sân nhà tới đây. Nếu Thanh Thúy và Bích Tuyền thi đấu tốt, cơ hội để đội tuyển nữ Việt Nam lập "hat-trick" vô địch sẽ khả thi hơn rất nhiều.

"Mục tiêu đội đặt ra khi thi đấu giải lần này trên sân nhà là các cầu thủ phải nỗ lực hết khả năng. Chúng tôi hướng tới việc bảo vệ vị trí số 1 đang giữ. Dù vậy, từng trận đấu đều có ý nghĩa quyết định và các đội đều chuẩn bị kỹ nên cầu thủ Việt Nam không được mất tập trung", HLV Nguyễn Tuấn Kiệt bày tỏ.■

TIN THỂ THAO

Quân đội nhất toàn đoàn Giải bắn súng quốc gia

Kết thúc những ngày tranh tài tại Giải bắn súng vô địch các đội mạnh quốc gia 2025, ở trường bắn Trung tâm Huấn luyện thể thao quốc gia (TP.HCM), các xạ thủ Quân đội đã thi đấu rất thành công khi giành 16 HCV, 12 HCB và 11 HCĐ để xếp hạng nhất toàn đoàn. Trong khi đó, đoàn Hà Nội (11 HCV, 12 HCB, 11 HCĐ) xếp hạng nhì còn TP.HCM (4 HCV, 7 HCB, 7 HCĐ) đứng hạng ba.

Giải quy tụ 185 xạ thủ của 12 đơn vị, trong đó có những cái tên nổi bật như Trịnh Thu Vinh, Lê Thị Mộng Tuyền, Phan Công Minh hay Phạm Quang Huy. Đây là dịp để các xạ thủ đội tuyển bắn súng Việt Nam được thi đấu qua thời gian tập huấn để từng tổ nội dung kiểm tra thành tích của VĐV.

L.H

Hơn 300 kỳ thủ dự giải cờ vua đồng đội quốc gia

Diễn ra tại TP Cần Thơ đến ngày 2.6, Giải cờ vua đồng đội quốc gia 2025 có sự tham dự của hơn 300 kỳ thủ đến từ 27 đơn vị. Giải năm nay quy tụ nhiều kỳ thủ mạnh, có thể kể đến như: Nguyễn Ngọc Trường Sơn, Phạm Lê Thảo Nguyên (Cần Thơ), Nguyễn Văn Huy, Trần Minh Thắng (Hà Nội), Nguyễn Đức Hòa (Quân đội), Phạm Chương, Bạch Ngọc Thùy Dương, Nguyễn Thị Thanh An, Hoàng Thị Bảo Trâm (TP. HCM). Tại giải, các kỳ thủ tranh tài nội dung đồng đội nam, đồng đội nữ đối với cờ tiêu chuẩn, cờ nhanh, cờ chớp, cờ Asean và cờ maruk.

Ban tổ chức quy định sẽ tính xếp hạng chung cuộc mỗi đội trong nội dung dựa trên tổng thứ hạng của 4 kỳ thủ nam và 4 kỳ thủ nữ xếp hạng cá nhân cao nhất của mỗi đơn vị.

H.L

Trần Thị Nhi Yến giành HCĐ giải châu Á

Tại Giải điền kinh vô địch châu Á 2025 đang diễn ra tại Gumi (Hàn Quốc), chân chạy Trần Thị Nhi Yến đã xuất sắc giành tấm HCĐ ở nội dung 100m nữ với thành tích 11 giây 54. Thông số 11 giây 54 tốt hơn so với lần đầu Nhi Yến tham dự giải châu Á vào năm 2023 là 11 giây 64 cũng như Asian Games 19 là 11 giây 58.

Đây là tấm huy chương đầu tiên của điền kinh Việt Nam tại nội dung 100m sau thành tích của Vũ Thị Hương giành HCB ở các năm 2007 và 2009.

V.H

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông
● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798
● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam
GIÁ: 5.000đ

Làm mới bảo tàng để thu hút du khách

● HỒNG NHUNG

Trong dòng chảy sôi động của kỷ nguyên số, cùng sự biến chuyển nhanh chóng trong thị hiếu thẩm mỹ của công chúng, các bảo tàng trên thế giới đang không ngừng thay đổi để thích ứng. Từ chỗ chỉ là không gian trưng bày tĩnh, nhiều bảo tàng nay đã trở thành điểm đến mang tính tương tác cao, nơi lịch sử và nghệ thuật được "kể lại" bằng công nghệ hiện đại và trải nghiệm đa giác quan.

Bảo tàng vốn được xem là nơi lưu giữ, trưng bày và giới thiệu các hiện vật, tài liệu có giá trị về lịch sử, văn hóa, nghệ thuật hoặc chuyên ngành đặc thù. Tuy nhiên, để duy trì sức hút giữa thời đại công nghệ số, nhiều bảo tàng đã mạnh dạn chuyển mình, sáng tạo trong cách tiếp cận và tổ chức trưng bày, hướng tới mục tiêu tăng cường kết nối với công chúng, đặc biệt là thế hệ trẻ.

Tiêu biểu cho xu hướng đổi mới này là bảo tàng nghệ thuật TeamLab Planets tại Tokyo (Nhật Bản). Khác biệt với mô hình bảo tàng truyền thống, TeamLab Planets mang đến trải nghiệm tương tác độc đáo dựa trên công nghệ kỹ thuật số hiện đại. Trên diện tích khoảng 1.000m², không gian tại đây như một "vũ trụ ánh sáng" sống động, nơi mỗi bước chân của du khách đều có thể khiến khung cảnh thay đổi.

Tại khu vực trưng bày "Floating Flower Garden" (Vườn hoa nổi), hơn 13.000 bông lan cùng nhau nở rộ và di chuyển để mở lối cho người xem, tạo nên hiệu ứng như đang bước vào một giấc mơ kỳ ảo. Những trải nghiệm tương tác như vậy không chỉ làm tăng sự thích thú mà còn kích thích các giác quan, biến nghệ thuật thành cuộc chơi đầy màu sắc.

Tương tự, hệ thống bảo tàng Paradox (có mặt tại hơn 10 quốc gia tại Bắc Mỹ, châu Âu và châu Á) đã mang đến mô hình kết hợp giữa phòng trưng bày nghệ thuật, triển lãm khoa học và khu vui chơi giải trí. Du khách đến đây có cơ hội khám phá các ảo ảnh quang học và các hiện tượng khoa học độc đáo qua trải nghiệm nhập vai. "Người xem chính là nhân vật trải nghiệm thực sự, được hòa mình vào từng không gian nghệ thuật", bà Samantha Impellizeri, Giám đốc điều hành bảo tàng cho biết.

Du khách tham gia trải nghiệm tại bảo tàng Paradox Ảnh: AP

Tại Việt Nam, I-MUSEUM (một bảo tàng nghệ thuật đa giác quan) cũng nhanh chóng thu hút sự quan tâm của công chúng, nhất là giới trẻ và du khách yêu nghệ thuật. Với công nghệ trình chiếu hiện đại, khách tham quan được "đứng trong" các kiệt tác của danh họa Van Gogh, Claude Monet… và hòa mình vào không gian nghệ thuật đậm chất thơ như ánh đèn lồng Hội An hay khung cảnh biển xanh cát trắng.

Trong tác phẩm kinh điển The Starry Night (Đêm đầy sao) của Van Gogh, công nghệ đã biến mặt phẳng tranh thành không gian ba chiều rộng lớn. Người xem không còn đơn thuần ngắm tranh, mà trở thành một phần của tác phẩm, được "sống" trong khung cảnh sao trời lung linh nhờ công nghệ chiếu sáng và chuyển động.

Ứng dụng công nghệ tiên tiến đang trở thành giải pháp trọng tâm để "làm mới" bảo tàng, đưa các tác phẩm nghệ thuật kinh điển đến gần hơn với công chúng. Nghệ thuật trải nghiệm hòa nhập - một xu hướng đang lan rộng trên toàn cầu - sử dụng công nghệ để tạo ra môi trường tương tác đa giác quan, nơi người xem không chỉ nhìn mà còn cảm nhận bằng thính giác, xúc giác và thậm chí là khứu giác được nhiều bảo tàng áp dụng.

Các công nghệ như trình chiếu ánh sáng, âm thanh, thực tế ảo (VR), thực tế tăng cường (AR), kính 3D… đang góp phần làm thay đổi hoàn toàn cách công chúng tiếp cận bảo tàng. Nhờ đó, người tham quan có thể tra cứu thông tin chi tiết về hiện vật ngay tại chỗ, tương tác trực tiếp trong không gian mô phỏng ba chiều, tạo cảm giác chân thực và sống động như đang du hành vào lịch sử hoặc bước vào một thế giới khác.

Theo ông Dennis Speigel, Giám đốc công ty tư vấn International Theme Park Services, những đổi mới trong ngành Bảo tàng đang mở ra kỷ nguyên trải nghiệm mới cho du khách: "Chúng ta đã phát hiện rất nhiều điều thú vị trong ngành Bảo tàng những năm qua. Và hiện tại, công nghệ mới đã tạo nên trải nghiệm chưa từng thấy. Đó là xu hướng phát triển tất yếu của nhân loại, những gì cũ kỹ sẽ trở nên mới mẻ trở lại".

Trong bối cảnh cạnh tranh giữa các điểm đến văn hóa - giải trí ngày càng gay gắt, bảo tàng không chỉ là nơi lưu trữ tri thức mà còn phải trở thành một phần của hành trình khám phá, giáo dục và giải trí của công chúng. Việc "thổi hồn" vào các bảo tàng bằng công nghệ hiện đại, cách kể chuyện mới và thiết kế trải nghiệm đa dạng không chỉ góp phần nâng cao nhận thức về văn hóa - lịch sử, mà còn mang lại giá trị kinh tế cho ngành du lịch và văn hóa.

Làm mới bảo tàng không còn là một lựa chọn, mà đã trở thành yêu cầu tất yếu trong chiến lược phát triển văn hóa thời đại số. ■

CÂU CHUYỆN VĂN HÓA

Đổ máu bên đền thiêng

● TÙNG QUANG

Bộ Quốc phòng Campuchia cho biết, sáng ngày 28.5 ở gần làng Techo Morakot, xã Morakot, huyện Choam Ksan, tỉnh Preah Vihear, xảy ra vụ nổ súng giữa lực lượng nước này với quân đội Thái Lan. "Lực lượng Thái Lan nổ súng trước vào một chiến hào, vốn thuộc căn cứ quân sự mà Campuchia đã kiểm soát trong thời gian dài, khiến một binh sĩ Campuchia thiệt mạng", Bộ Quốc phòng Campuchia thông báo.

Trong khi đó, thiếu tướng Winthai Suvaree, phát ngôn viên quân đội Thái Lan cho biết, khi binh sĩ nước này cố gắng đàm phán, đề nghị binh sĩ Campuchia rút khỏi một khu vực tranh chấp thì xảy ra nổ súng. "Lực lượng Campuchia đã hiểu sai tình hình và bắt đầu sử dụng vũ khí, vì vậy lực lượng Thái Lan đã trả đũa", ông Suvaree nói và lưu ý rằng vụ đụng độ kéo dài khoảng 10 phút. Bộ trưởng Quốc phòng Thái Lan Phumtham Wechayachai sau đó cũng cho rằng, quân đội Campuchia đào hào ở khu vực đang tranh chấp và là bên nổ súng trước.

Cho dù cáo buộc lẫn nhau nhưng điều đáng mừng, hai bên đều cho rằng, đây là sự cố không mong muốn và thống nhất sẽ cùng thảo luận để tìm ra "giải pháp chung" nhằm đưa tình hình trở lại bình thường và ngăn những sự cố tương tự tái diễn.

Trong một động thái liên quan, tối cùng ngày, qua mạng xã hội, Chủ tịch Thượng viện Campuchia Samdech Techo Hun Sen đã gửi lời chia buồn với gia đình binh sĩ Campuchia thiệt mạng trong cuộc đụng độ, đồng thời nhấn mạnh "Một biên giới hòa bình, hữu nghị, hợp tác và phát triển không nên xảy ra chuyện như vậy. Tôi hy vọng sẽ không có căng thẳng dọc biên giới giữa hai nước đến mức cản trở sự hợp tác trong các lĩnh vực khác, vốn có lợi cho cả hai nước". Ông Hun Sen cũng không quên kêu gọi người dân Campuchia không leo thang cuộc xung đột, xóa bỏ hận thù sắc tộc và tin tưởng vào việc giải quyết xung đột.

Rõ ràng, có cơ sở lạc quan về vụ đụng độ biên giới giữa hai nước sẽ được giải quyết bằng con đường ngoại giao, mở ra triển vọng hoà bình trong thời gian tới. Tuy nhiên, thẳng thắn thừa nhận rằng, đây là điểm nóng bấy lâu giữa hai nước. Tranh chấp này đã tồn tại từ hàng chục năm qua và thỉnh thoảng lại dâng lên thành các vụ đụng độ. Khu vực tranh chấp vẫn chưa được cắm mốc phân định và cả hai bên đưa ra tuyên bố chủ quyền chồng lấn nhau. Đặc biệt, một trong những điểm nóng là tranh chấp khu vực quanh đền Preah Vihear ở núi Dângrêk ở miền Bắc Campuchia giáp với Đông Bắc Thái Lan.

Được mệnh danh là "đền của những ngôi đền", ngôi đền cổ Preah Vihear nằm ở độ cao khoảng 525m, tạo nên cảnh quan hùng vĩ và linh thiêng, tượng trưng cho sự kết nối giữa con người và thần linh. Được xây dựng từ thế kỷ thứ IX đến thế kỷ XII, ngôi đền là biểu tượng của văn hóa và kiến trúc Khmer cổ đại, thể hiện sự tôn vinh đối với thần Hindu Shiva. Năm 2008, đền Preah Vihear được UNESCO ghi danh là Di sản văn hóa thế giới.

Ngôi đền ước tính có gần ngàn năm và cuộc tranh chấp giữa hai bên cũng dai dẳng từ hơn một thế kỷ nay. Đối với Thái Lan, ngôi đền này thuần túy là chuyện biên giới lãnh thổ. Còn đối với Campuchia, ngoài khía cạnh biên giới lãnh thổ còn có vấn đề tâm linh và tự hào dân tộc về một thời kỳ quá khứ lịch sử huy hoàng. Cuộc tranh chấp ngôi đền vốn đã căng thẳng, việc UNESCO ghi danh khiến cho vụ việc càng căng hơn. Với việc ghi danh, Campuchia có thêm một di sản văn hóa thế giới, đồng thời gián tiếp công nhận chủ của ngôi đền gắn với chủ quyền lãnh thổ. Niềm vui của người này nhưng nỗi đau của người khác. Đó là điều dễ hiểu vì sao năm vinh danh cũng là thời điểm bắt đầu leo thang xung đột giữa hai nước và kéo dài đến hơn 10 năm sau.

Một trong bảy tiêu chuẩn để UNESCO ghi danh Di sản văn hóa thế giới "là một tuyệt tác về tài năng sáng tạo của con người". Ngôi đền cổ Preah Vihea, rõ ràng, đáp ứng được tiêu chí đó. Nhưng để Di sản văn hóa thế giới trở thành điểm đến hòa bình thế giới lại nằm ngoài bảy tiêu chí chuyên môn của UNESCO. "Tuyệt tác về tài năng sáng tạo của con người" phải vì con người, mang lại hòa bình và hạnh phúc cho nhân loại. Rất quan trọng và cấp thiết, nhưng đó là thẩm quyền, trách nhiệm và nỗ lực của hai quốc gia. Vì "Một biên giới hòa bình, hữu nghị, hợp tác và phát triển" như lời Chủ tịch Thượng viện Campuchia Samdech Techo Hun Sen, không chỉ vì hai quốc gia mà còn có ý nghĩa trong khu vực và quốc tế, nhất là trong bối cảnh phức tạp hiện nay.■